

**VALG
KAMP
HÅND
BOK**

RØD VALGALLIANSE

av

AKP (m.l) og uavhengige sosialister

www.pdf-arkivet.no (2020)

TOM SIDE

OPPGAVENE I VALGET

Rød Valgallianse av AKP(ml) og uavhengige sosialister stiller lister i alle fylker ved høstens Stortingsvalg. Det naturlige spørsmålet som da må stilles er: *Hvorfor* deltar vi i dette valget, hva er målet med valgkampen, hvorfor oppfordrer vi folk til å stemme på våre lister?

Mange vil si: For å vinne en plass på Stortinget! Men det kan aldri bli hovedsaka. ~~Ret~~ nok vil en representant for Rød Valgallianse være nyttig for folkets kamp. Stortingets talerstol og komiteer kan nyttes til å fremme forslag, stille spørsmål til regjeringa og støtte folkelige kamper. Det viktigste i valgkampen er imidlertid noe annet. Og det skyldes ikke at vi i høstens valg har små mandatsjanser.

Det helt grunnleggende er at vi i valgkampen kan komme ut til flertallet av vanlige arbeidsfolk i dette landet med en riktig sosialistisk politikk. Vi skal spre flygeblad, aviser, og plakater i masseomfang, vi skal stå på stand, arrangere møter og oppsøke møter, kort sagt komme i kontakt med folk skriftlig og muntlig. I motsetning til den «vanlige» situasjonen under monopolkapitalismen vil storborgerskapet *ikke* ha rent monopol på å nå fram til flertallet med sitt syn.

Men er dette klassekamp vil noen spørre? Er ikke postkasseaksjoner og massespredning mest for papirsøl å regne? Vi vil hevde at det er et «luksus»-standpunkt! For AKP(ml) og de sosialistene som samarbeider med partiet i valget når vanligvis ikke fram til folk i virkelig storstilt målestokk. Valgkampen er en anledning til å få fram vår politikk. Det politiske og ideologiske *innholdet* i den må telle mest for

oss. Høyre sprer også «papir». Men det er en *klasse-forskjell* på deres og vårt. Arbeidsfolk bryr seg — det er rett nok — katten om mye av valgmateriellet de ser. Da blir oppgaven vår å få fram krav og standpunkter som *er* viktige for folk flest, og gjøre det i en form de liker og forstår.

Enkelte kommunister og sosialister er idag redd for å gli ut i «borgerlig valgkamp». Og historien gir mange eksempler på at så har skjedd. Men da må vi huske på: Det skyldes ikke *formen*, at en f.eks. gav ut løpesedler i opplag 1 million, men *innholdet*. I valgkampen har vi nettopp anledning til å nå ut til folk med mer av helheten i politikken, grunnsynet vårt og svaret vi gir på de mest brennende problemene for hele det arbeidende folket. Det er en god klassekamp-politikk at vi da en stund nettopp setter dette *over* de daglige kampoppgavene.

I Stortingsvalget skal folk ta stilling til ulike lister, *velge* mellom ulike alternativer. Vi mener at dette demokratiet ikke rokker noe ved storfinansens faktiske diktatur. Men likevel: å stemme er med sine begrensninger *en demokratisk rettighet*. De fleste vi ønsker å nå politisk vil også legge en eller annen seddel i urnen. Idag er Rød Valgallianse knapt nok kjent for de fleste. Langt mindre kjenner de vår politikk. Men arbeidsfolk stemmer ikke ut i lufta, de bryter ikke med DNA eller andre partier dersom de ikke ser akseptable alternativer. Dersom vi ikke legger valgkampen sånn at vi gjør politikken vår kjent for flertallet vil vi neglisjere det informasjonsbehovet folk har.

Valgkampen bør bli en sosialistisk opplysningskampanje. Den bør bidra til å høyne den politiske bevisstheten i arbeiderklassen og andre lag av folket. Vi som arbeider for Rød

Valgallianse kommer til å knytte *kontakter*, vi kan gjøre det lettere for folk å organisere seg politisk, tilby studier og litteratur. Men da må vi også vite å utnytte det «tradisjonelle valgapparat», som borgerskapet har skapt for å dysse folk i søvn, til å vekke folk politisk.

Vi håper derfor at AKP(ml)-medlemmer, uavhengige sosialister som deltar i Rød Valgallianses arbeid og andre progressive vil studere artiklene i denne håndboka, sette seg inn i politikken og tenke ut egne eksempler. For på den måten klargjør vi grunnlaget for at vi oppfordrer arbeidsfolk til å stemme på våre Stortingslister:

- *fordi Rød Valgallianse av AKP(ml) og uavhengige sosialister har en riktig politisk linje.* Vi tar opp kampen mot skatteplyndringa, avslører demagogien i Langes «folkepolitikk». Vi står konsekvent for enhets-linja på venstresida. Vi innbiller ikke arbeidsfolk at DNA-ledelsen er sosialister som en kan presse til fornuft, men sier klart fra at de er borgerlige politikere. Vi forklarer at sosialismen ikke kommer gjennom nasjonaliserte direktører og liknende reformer, men gjennom kampen for et samfunn der arbeiderklassen — sammen med andre lag av folket — har den politiske og økonomiske makt.
- *fordi Rød Valgallianse bryter med løftepolitikken, står konsekvent for ei kamplinje.* Vi innbiller ikke folk at momsens blir borte og sosialismen innført ved å «stemme på oss». Vi propaganderer ideen om at det er arbeidsfolks *egen kamp* som først og fremst vil endre politikken. Vi ønsker å *minske* de parlamentariske illusjonene folk har, ikke styrke dem.

— fordi Rød Valgallianse har stilt opp lister og kandidater som skiller seg fra alle andre partiers. På våre lister er hovedinnslaget nesten alle steder folk som sjøl har stått ute i kampen. De fleste listene toppes av aktive faglige tillitsmenn. Og vi har tatt alvorlig kampen for å øke kvinnens politiske deltakelse. Omlag 1/3 av 1.-plassene er besatt av kvinner, og der menn har førsteplassen er det alltid en kvinne på 2. plass.

Gå ut i kamp for vår politikk!

HVOR BLE DET AV PENGENE?

Tall og fakta om

lønntakernes økonomiske situasjon

Det er idag alment erkjent at folk flest idag må jobbe hardere for lønna enn tidligere. Tidsstudier, nye maskiner og andre rasjonaliseringstiltak har blitt bevisst brukt til å øke tempoet og presset istedet for å lette arbeidsbyrdene for den enkelte. Men får folk mer igjen for slitet? Svaret ble i 1972 et klart *nei*. På tross av lønnsøkninger for både industriarbeidere og funksjonærer ble det den enkelte fikk igjen å rutte med *mindre* enn året før. Årsaken? Høy prisstigning og økt skatt.

Vi skal først beskrive situasjonen for arbeiderne i industrien. Kilden vi bruker er en brosjyre fra Norsk Arbeidsgiverforening «Hvor ble det av pengene? Tall og fakta fra NAF», datert mars 1973. Det skulle garantere at opplysningene iallefall ikke er vilkårlige i lønntakernes favør!

Først noen oppklarende begreper, som vi må skille klart fra hverandre:

- *Bedriftens lønnskostnader*: Dette er et beløp sammensatt av to poster: Brutto lønn (før skatt) til lønnstakeren og bedriftens arbeidsgiveravgift til Folketrygden pr. ansatt.
- *Lønnstakerens inntekt*: Beløpet lønnstakeren får før skatten trekkes.
- *Netto skatt*: Direkte skatt til stat og kommune fratrukket eventuell barnetrygd.
- *Disponibel inntekt*: Det beløpet lønnstakeren får når skatten er trukket fra og barnetrygden lagt til.
- *Disponibel realinntekt*: Dette er den *reelle* verdien av den disponible inntekta når prisstigninga er trukket fra.

Når vi skal se på arbeidsfolks økonomiske situasjon er det altså *det siste* beløpet, den disponible realinntekta, som forteller oss om folk får mer eller mindre å rutte med. Det følgende regnestykket, satt opp etter NAF's tabeller, viser oss utviklingen de siste 12 åra. Talla er beregnet ut ifra en gjennomsnittslønn for industriarbeidere, skatten beregnet ut ifra en to-barnsfamilie.

Kilde: **Tall og fakta fra NAF, s. 5.**

	1960	1972
	kr	kr
Total lønnskostnad for arbeidsgiver	14 671	40 985
÷ Arbeidsgiveravgiften	752	5 985
= Inntekt	13 919	35 000
÷ Skatt (beregnet for ektepar med 2 barn fratrukket barnetrygd)	2 010	7 599
= Disponibel inntekt	11 909	27 401

÷ Den del av disponibel inntekt som kompenserer for prisstigningen etter 1960	0	11 920
= Disponibel realinntekt	11 909	15 481

Som vi ser steig den gjennomsnittlige industriarbeiders inntekt med 21 081 kroner i perioden. Men tar vi hensyn til prisstigning og skatt var den reelle økinga bare 3572 kroner på hele 12 år! På 12 år økte prisene med 77%. Og mens industriarbeideren i 1960 måtte betale 14,4% av sin inntekt i skatt, måtte han i 1972 betale 21,7%!

Her må vi også ta med i betraktning at prisstigninga er reknet ut etter konsumprisindeksen fra Statistisk Sentralbyrå. Som kjent er denne reknet ut etter et gjennomsnittsforbruk som mange arbeidere i storbyene ikke har. Bl.a. vil kraftig økte *boligutgifter* ikke dekkes tilfredsstillende. Vi kan derfor rekne med at tabellen tegner et noe *lysere* bilde enn virkeligheten vil være for mange.

Slik gikk det for lønnstakerne i 1972

NAF's brosjyre beskriver situasjonen slik:

«Inntekten stiger fra år til år og det synes vel og bra. Fra 1971 til 1972 steg lønnen stort sett med 9%, og for lønns-mottagere i de mest vanlige inntektsgruppene vil det innebære at inntekten var 2500 til 4500 kroner høyere i 1972 enn i 1971.

Hvordan kan det da ha seg at mange klager og sier at de klarer seg dårligere økonomisk i 1972? Jo, — *skattene har økt og tar en forholdsvis større del av inntekten*. Vi kan illustrere dette med et eksempel: For en lønsmottager med

inntekt kr. 35 000,— i 1971, gift og 2 barn, tok skattene 21% av inntekten eller 7440 kr. Samme person ville i 1972 tjene 38 150 kr., men skattene vil nå ta 24% eller 8972 kr. Den opprinnelige inntektsøkning på 9% vil etter at skatt er betalt gi en økning i det beløp vi får utbetalt på snaut 6%. Det er da noe, — at vi får såpass mer utbetalt, men vi har ennå en betydelig faktor igjen: *prisene*. Prisstigningen var på 7,2% og ser vi på utviklingen av den reelle kjøpekraft av de pengene vi får utbetalt eller det vi kaller disponibel realinntekt (det vil her si utbetalt lønn i 1972 målt i 1971-priser), såsank den med noe over 1%. Vi har altså mer penger å rutte med i 1972, men vi får kjøpt mindre for dem.

Et annet forhold av interesse er at for to personer med samme inntekt, den ene enslig, den andre gift og med 2 barn, så vil den som er gift og har 2 barn ha større nedgang i disponibel realinntekt enn den enslige».

NAF har også regnet ut endel eksempler som vi også gjengir i faksimile. Som vi ser gikk den disponible realinntekta ned for alle grupper. Men som vi ser gikk den konsekvent mer ned for barnefamilier enn for enslige. Det viser oss realitetene bak de politiske frasene om barnetrygd, subsidier og skattelette som løftepolitikerne slo om seg med da momsen ble innført i 1970. For vi skal huske på at en vesentlig del av den prisstigninga som har vært de seinere åra nettopp skyldes at vi nå betaler 20% indirekte skatt av alt forbruk.

Hva med funksjonærene?

De tallene vi hittil har referert er altså reknet ut ifra lønnsstatistikken for industriarbeidere i NAF's medlemsbe-

drifter. Norsk Tjenestemannslags gruppe i Statistisk Sentralbyrå offentliggjorde før lønnsoppgjøret i 1972 noen beregninger over inntektsutviklinga for *funksjonærer i staten*. Disse ble delvis publisert i MLG's teoretiske tidsskrift Røde Fane nr. 2 1972.

En enslig *fullmektig* som både i 1966 og 1972 var avlønnet i lønnsklasse 10 ville etter disse beregningene ha hatt en *nedgang* i disponibel realinntekt på 3% i denne perioden. Beregningene viste også — før tariffoppgjøret våren 1972 — at resultatet i praksis ville bety en nedgang i disponibel realinntekt på mellom 2—6% for 85% av funksjonærene i staten! Dette ble hardnakket benektet av både statens representanter og «tillits»-pampene i Statstjenestemannskartellet. I år har alle sett at det har mer enn slått til.

Bruk deg sjøl som eksempel!

Vi har her gitt endel eksempler som viser lønnsutviklinga for store arbeider- og funksjonærgrupper. Konklusjonen er klar: Prisstigning og skatt har ført en dyrtid som underminerer arbeidsfolks livsgrunnlag. Tross produktivitetsøkning og hardere tempo er de gjennomsnittlige disponible realinntektene for industriarbeidere ikke økt stort, selv på 12 år! Og i 1972 sank de for alle.

Men eksempler behøver ikke alltid være slike «gjennomsnittstall». Hva med din økonomi? Hvorfor ikke forsøke å regne ut hva du sjøl fikk i lønn for noen år tilbake, og hva du i virkeligheten nå har tilbake etter at pristigning og skatt har tatt sitt? Det vil gjøre valgagitasjonen konkret og levende også for andre!

HVA MED SKATTENE?

Et hvert samfunn forutsetter en oppsamling av verdier som ikke forbrukes av den enkelte produsenten, men som anvendes til fellesformål. Når vi kritiserer det norske skattesystemet generelt og den voldsomme økninga i skatteplyndringa de siste åra spesielt, er det ikke fordi vi går prinsipielt mot skatter på det nivået samfunnet befinner seg i dag. Det vi går imot er dels den måten midlene brukes på og dels hvordan skattene rammer. Vi mener at skattesystemet i dag støtter opp om tendensen til at de rike blir rikere og de fattige fattigere.

Hva er skatt?

De verdiene som skapes i et samfunn som det norske blir på grunn av de rådende makt- og eiendomsforholda fordelt på en bestemt måte. Arbeiderne beholder en (liten) del til sin egen reproduksjon (mat, hus, rekreasjon, opplysning, oppfostring av unger osv.), kapitalister av ulikt slag tar en viss del (til eget luksusforbruk, til bestikkelser av lojale folk, til erstatning av slitt produksjonsutstyr, til utvidelse av produksjonen, osv.) og en viss del går til stat og kommune til å dekke deres budsjetter. Dette er svært forenklet, men det holder for vårt formål. Den siste delen, enten den nå betales av arbeiderne eller av kapitalistene, er i alle fall verdier som er skapt av arbeiderne i produksjonen. Den betales i form av skatter og avgifter.

En del av de statlige og kommunale budsjettene dekker utgifter som arbeiderne og andre arbeidsfolk har stor nytte av, slikt som skoler, veier, sjukehus, trygder. Derfor er det

ikke noe mål for arbeiderklassen å redusere statsinntektene i seg sjøl. Spørsmålet dreier seg som sagt om hvor midlene skal tas og hva de skal brukes til.

For en annen del av de statlige og kommunale inntektene brukes til å lette forholda for kapitalistene, i form av direkte støtte, billige lån, tilrettelegging av forhold for en industri (opparbeiding av vei, lokaler, energitilførsel osv.), billige leveranser av halvfabrikata fra statsbedriftene, opprettholdelse av et militærapparat som i siste instans skal verne om eierinteressene. Statlige spekulasjonsprosjekter hvor staten sjøl opptrer som kapitalist spiller også en betydelig rolle.

Arbeidernes klassekamp dreier seg til daglig på det økonomiske området derfor ikke bare om størrelsen av lønna, men etterhvert også i stigende grad om størrelsen og anvendelsen av skatten. De nyeste tallene viser med all ønskelig tydelighet at lønna kan stige på papiret, men gå ned i realiteten på grunn av skatter og priser. Den store sjølstendige næringsdrivende og spesielt de store aksjeeiere har fått sin skattepolitiker i Anders Lange. Når det gjelder arbeiderklassens skattepolitikk så er det hittil bare Rød Valgallianse som har aksla seg den oppgaven. DNA er mer bekymret over hvordan de skal sikre bedriftenes profitter uten at det blir altfor åpenlyst. Sosialistisk Valgforbund har til nå avfeid dette kampområdet, og enkelte talsmenn har (som Dahl i Orientering) beskyldt oss for opportunisme fordi vi krever lavere skatter på arbeidsfolk. SV har nøydt seg med progressive enkeltstandpunkter (Bort med momsen) og overlatt helheten i skattespørsmålet til skattemagogen Anders Lange. Vi håper at dette ikke vedvarer.

Direkte og indirekte skatt

Den direkte skatten i Norge betales etter en progressiv skala. Det betyr at jo høyere inntekten blir, jo større prosentandel skal man betale i skatt. Dette henger sammen med tanken om at skatten skal betales etter evne. I sin tid var det da også slik at de fleste vanlige lønnstakere hadde inntekter som lå under progresjonsøkninga og de betalte da i regelen ikke statsskatt. Med inflasjonen har progresjons-grensene blitt foreldet og gjennomsnittsinntekta for industriarbeidere, 35 000 kroner, rammes av progresjon. Dermed har ideen med den progressive beskatninga blitt vendt til det motsatte. En industriarbeider som i dag får et netto lønns-t tillegg på 1 krone timen, får en skatt av denne krona på 50 øre. Dermed blir det nærmest umulig for arbeiderne og lavere funksjonærer å ta inn det prisstigninga. På den måten støtter de nåværende progressionsgrensene opp under inflasjonen og øker nøden blant vanlige lønnstakere.

Indirekte beskatning finnes i form av avgifter på varer og tjenester og i form av moms. Momsen er i dag den viktigste formen for indirekte beskatning. Den er et usosialt skattesystem fordi den rammer forholdsvis hardest folk med små inntekter, slik beskatning på forbruk alltid vil gjøre. Når DNA prøver å vri seg unna en del av skylda for momssystemet, fordi de gikk inn for en lavere prosent til å begynne med, så er det ikke noe argument i det hele tatt. DNA har på linje med de andre partiene på Stortinget gått inn for et usosialt skattesystem, det er et faktum og kan ikke bortforklares. For å vise med et enkelt eksempel hvordan momsrammer de fattigste, kan vi ta brødforbruket. Sannsynligvis er ikke en kapitalist med 200 000 i årlig nettoinntekt i stand

til å fortære stort mer brød enn en arbeider med 20 000 i netto. Hvis momsen på deres brødforbruk utgjør 200 kroner, så tilsvarer det en skatt på 1 prosent av arbeiderens og 0,1 prosent av kapitalistens årsnetto.

Momsen er inflasjonsfremmende på to måter. For det første fordi enhver pristigning også betyr en økning av momsen også. Går prisen opp på en vare med femti øre så plusser momsen på 10 øre på toppen. Prisstigninga blir dermed ikke femti øre, men seksti øre. En sjettedel av enhver pristigning som forbrukerne opplever er altså en økning i indirekte skatt. Slik er momsen direkte prisfremmende, og ethvert prat om å dempe/stanse prisstigninga er det rene hykleri så lenge man ikke i det minste fjerner momsen.

Videre er momsen inflasjonsfremmende fordi prisstigninga direkte betyr en inntektskilde for staten. Staten tjener på at prisene går opp. Ja, så mye tjener staten at politikerne i statsbudsjettet for i år ikke behøvde å gå inn for økte avgifter eller skatteprosenten til tross for store utgiftsøkninger. Prisstigninga, og dermed økningen i momsinntektene (og økte skatteinntekter fordi flere lønnstakere passerte progressjonsgrensene), skaffet de nødvendige inntektene. Staten er derfor ikke interessert i å stanse pristigninga så lenge momssystemet opprettholdes.

På tppen av dette kommer det at det svindles stort på momsen i det private næringsliv. Dette er ikke våre ord, men konklusjonene på en uttalelse fra revisorers landsforening. I følge revisorene er det en håpløs oppgave å hindre svindel i de private selskapene med momssystemet.

Til slutt skal vi bare nevne at da momsen ble gjennomført i 1970 ble det samtidig gitt en skattelettelse for næringslivet

med rundt 400 millioner. Stort tydeligere kunne det ikke gjøres for å understreke at momsen er *ment* å skulle overføre store summer fra den jevne mann og kvinne til storbankene og kapitalistene.

Hvordan bruker staten pengene?

Administrasjon	5,4
Forsvar	6,9
Undervisning og forskning	12,0
Trafikkformål	6,1
Helsevesen og andre sosiale formål	7,9
Diverse (kjøp av andre varer og tjenester)	7,7
Syketrygd	9,1
Pensjonsstønader og andre stønader til konsumenter	21,5
Boligformål og andre overføringer	5,8
Subsidier og andre overføringer til private	7,9
Andre overføringer og <i>overskudd</i>	9,7
	<hr/>
	100,0
	<hr/>

(Prosentvis fordeling av utgiftene i 1971)

På denne oversikten får vi et utvendig bilde av hvordan staten anvender sine inntekter. Det er et utvendig bilde, fordi det ikke sier oss noe om hvordan midlene brukes innfor hver sektor. F.eks. sier ikke posten trafikkformål oss noen ting om at midlene brukes i stigende grad på biltrafikken framfor den kollektive trafikken og på motorveier nær storbyene framfor bygdeveier. M.a.o. sier det oss ingenting om at staten på dette området disponerer midlene på en måte som gir maksimalt utbytte for oljemonopolene, bil-

konsernene, sementmonopolet og de store entreprenørfirmaene. Derfor må ikke progressive la seg blende av de enkelte postenes troskyldige ytre, og dermed utelukkende rette blikket mot militærbudsjettet og andre åpenlyse punkter i budsjettet.

Hensikten med å se på hvordan staten anvender sine inntekter er ikke å komme fram til et «alternativt» budsjett. Det ville være å gi seg inn på borgerskapets premisser og bli sosialdemokrat. Hensikten er utelukkende å tilbakevise den reaksjonære påstanden om at det ikke finnes muligheter til å imøtekomme de folkelige kravene om at momsen må fjernes, skatten senkes og krav om veier, sjukehus etc. Den hensikten oppnår vi ved å peke på at det finnes mye å ta av når,

- staten bruker ca. 7 prosent av sine inntekter på et militærapparat som trener i å slå ned oppstand blant norske arbeidere og som bevisst er lagt åpent for flertallet av de imperialistiske makter som det kan bli aktuelt å forsvare landet mot.
- staten yter store bidrag til rike monopoler som Hydro og Akergruppen (Mongstad og Verdal).
- staten gir latterlig billige lån fra Folketrygdfondet til liknende monopolforetak.
- staten budsjetterer med et milliardoverskudd.
- Og altså at staten i ethvert tilfelle prioriterer stikk i mot folkets ønsker, som nevnt i eksemplet ovenfor.

To spesielle «inntektsposter»

Foruten skatt er næringslivet pålagt å betale folketrygdavgift. Den er lagt opp slik at den rammer de svakeste har-

dest den også. Det betales nemlig pr. arbeider, og den næringa som bruker den største delen av sin kapital på kjøp av arbeidskraft betaler da også forholdsvis mest. Men det er nettopp småindustrien, håndverksbedriftene o.l. De store gjennomrasjonaliserte bedriftene derimot har en mye mindre andel av sin kapital plassert i kjøp av arbeidskraft og forholdsvis mer i fabrikkbygg, maskiner osv. Dermed betaler de forholdsvis mindre i folketrygdavgift.

Dette systemet virker på flere måter. For det første er det en beskatning av småborgerskapet og småkapitalistene framfor monopolene, og dermed virker det til å slå småbedriftene overende og styrke monopolenes stilling som monopoler. Videre er avgifta et press for å senke den andelen av kapitalen som brukes til arbeidskraft, dvs. enten ved oppsigelser eller ved å få færre arbeidere til å utføre det samme arbeidet som et større antall tidligere utførte. Slik arbeidsgiveravgifta er utforma i dag fungerer den med andre ord direkte reaksjonært.

En annen måte som staten skaffer seg midler på er gjennom salg av statsobligasjoner. En ordning, som storbankene forøvrig klager fælt på, går ut på at bankene må gjøre tvungne kjøp av statsobligasjoner som står i forhold til økning av utlånene. Dette er da en form for lån til staten med en viss rente. Det som storbankene ikke gjør oppmerksom på i sine klager er at statsobligasjonene er de aller sikreste papirene de kan sitte med. De gir dem lavere rente enn deres spekulasjonsprosjekter, men de kan ikke gi dem tap, men tvert om bare en sikker renteinntekt. På statens side representerer statsobligasjonene en form for innenlandsk gjeld, som riktignok skaffer penger, men som også undergraver

økonomien. Det er da også helt typisk for den kapitalistiske staten at den framfor å skattlegge monopolene, skaffer seg penger ved å sette seg i gjeld til dem.

Ta pengene fra storfinansens!

Denne parolen peker på at vi mener staten kan sikre sine inntekter ved å øke skattlegginga av storfinansens betraktelig og samtidig lette skattetrykket på vanlige folk. Vi tar her utgangspunkt i hva vi kan kreve under de nåværende eier- og maktforhold. Vi tar med andre ord ikke sikte på å forklare hva som kan gjøres dersom monopoleiendommen og de utenlandske selskapene ble konfiskert. Kravene forutsetter ikke en opphevelse av profitten, men en beskjæring av den. De er derfor av grunnleggende samme karakter som lønnskrav. Vårt poeng er at det faktisk finnes store reserver, reserver som staten kunne gripe inn i, i stedet for å øke skatteplyndringa av vanlige folk. Det er ikke et spørsmål om eksistensen av slike reserver, men om en politisk vilje til å legge hånd på dem.

a) Redernes reserver

I større grad enn andre kapitalister har rederne klart å gjøre sine reserver usynlige, eller i hvert fall tilslørt. En enorm mulighet til dette har de i avskrivningsreglene. Her må vi skyte inn at avskrivning i seg sjøl er et reellt økonomisk forhold. Et produksjonsmiddel må i løpet av sin levetid skrives ned til skrapverdien for at det skal kunne erstattes med et nytt. Det som rederne imidlertid (med loven i ryggen) gjør er å skrive ned i et tempo som er helt enormt og til et nivå som er helt hensides realiteter. La oss se på

Anders Jahre. Hans rederi hadde i 1971 bokført tretten av sine skip til en samlet verdi av 13 — tretten — kroner. De samme båtene var til gjengjeld forsikret til en samlet sum av 325 millioner. Ikke var det småbåter eller gamle vrak det dreide seg om heller. Gjennomsnittstonnasjen for de 12 lastebåtene var 32 700 tonn dødvekt. Den største båten var på 55 000 t.dv. Gjennomsnittsalder på båtene var 9 år og den eldste var tretten år gammel, den nyeste var seks år gammel.

Einar Rasmussens rederi i Kristiansand hadde også flere skip som sto i 1 krone i 1971, deriblant en 72 000 tonner som var bygd i 1964 og som var forsikret for 106 millioner. Slik kunne vi fortsette med eksempler, her dreier det seg ikke om unntak men om en regel.

Når vi så trekker inn det faktum at en god del av rederienes gevinster nettopp oppstår ved salg av båter, så skjønner vi hvor mye avskrivningsreglene betyr. Et rederi som Belship (Lorentzen) fikk i 1971 slike salgsgevinster på til sammen 71 millioner kroner. (Alle opplysningene stammer fra Kierulfs Håndbok for norske obligasjoner og aksjer.)

Skattemessig betyr avskrivningsreglene reduksjoner såvel i formuesskatt som i inntektsskatt.

Rederiet AF Klaveness betalte i 1971 bare 53 000 kr. i skatter av et overskudd på 1 million, dvs. 5 prosent inntektsskatt og 0 prosent formuesskatt.

Hvor mye kapital det er samlet på redernes hender får vi et bilde av når vi ser at Belship i de tre—fire siste åra har utbetalt et utbytte til sine aksjonærer på mellom 40 og 35 prosent. (Kierulf)

b) Fondsavsetning

Etter reglene så har kapitalistene rett til å sette av skattefrie fonds til forskjellige formål. Det gjelder investeringsfond, såkalt distriktsutbyggingsfond, utbyttereguleringsfond, reservefond osv. (Det er noen forskjellige regler for disse fondene, som forfatteren ikke kan gjøre rede for.) På denne måten reduseres skatten samtidig som kapital blir akkumulert. Nå vil det bli innvendt at ethvert selskap trenger fonds for nyinvesteringer, og det er riktig. Men poenget er her at kapitalen unndrar seg skatt ved å sette av fonds til seg sjøl, delvis til å øke sin egen makt og delvis til å sikre seg en jamn profitt. Bergens Privatbank nevner i sin beretning at det setter av millioner på sitt distriktsutbyggingsfond for å bruke dem til å bygge filialer i flere deler av landet, med andre ord for å øke sin makt. (B.P.B.s beretn. for 1972.)

I disse fondene finnes det etterhvert enorme summer. For nok en gang å bruke Belship som eksempel, så økte det sine fonds fra 27 millioner i 1970 til 100 millioner i 1971. Jahres rederi hadde i 1971 fonds på 320 millioner. Det var en økning på 86 millioner fra året før. (Kierulf). For redernes del kommer jo disse fondene i tillegg til de store fondene de nedskrevne båtene representerer.

c) Undervurdering av formue

En interessant artikkel i Næringsrevyen nr. 15/16 for i år peker på at selskapene i stor utstrekning undervurderer sine formuer. Forfatteren mener at dette ikke kan lure skattemyndighetene, noe vi slett ikke er så sikre på.

Hans eksempler er i hvert fall oppsiktsvekkende nok. Dyno Industrier (det sivile sprengstoff- og plastmonopolet)

bruker den praksisen at de i regnskapene fastsetter verdien av aksjene som selskapet har i andre foretak til lavest mulig kurs. Artikkelforfatteren viser at når det blant annet skjer med 22 000 Hydroaksjer så utgjør forskjellen nesten 15 millioner kroner, verdier som altså bare «forsvinner» i regnskapene. På samme måte verdsetter Dyno sine grunneierdommer om lag 10 millioner kroner for lavt. Han mener også at Elkem-Spigerverket verdsetter sine 100 000 aksjer i de største industri- og bankforetakene ca. 30—40 millioner for lavt.

d) Datterselskaper og holdingselskaper.

Dette er velkjente metoder til å skjule reservene. Her kan overskuddet flyttes fram og tilbake alt etter hva som lønner seg best og gir minst skatt. Millioner kan forsvinne fra jordas overflate for å bli tatt ut på den måten som passer finansaksene.

Selskapene Kværner Industrier og Dyno Industrier opererer med sine underlagte selskaper som datterselskaper. Det gjør det mulig for disse industrigigantene å figurere i Likningsboka for 1973 med null i inntekt.

e) Utenlandsk kapital

De utenlandske selskapene, og særlig de som er deler av verdensomspennende storkonserner, er velkjent for å skjule verdier. Så lenge staten ikke driver noen virkelig kontroll med dette lar det seg ikke gjøre å påvise det på grunnlag av tilgjengelig statistikk for slike selskaper som Standard Telefon og Kabel (ITT), Aardal og Sunndal Verk, DNN Aluminium osv., men det er helt opplagt at det foregår. Åpenlyst blir det imidlertid med følgende selskaper, Castrol

Norge (motorolje), Honeywell Bull, Kodak Norge, NEBB, Norsk Texaco og Norsk Shell. Det står nemlig oppført med null i inntekt.

f) Bank og forsikring

Forvalterne og organisatorene av pengemarkedet og sjølve kjernen i finanskapitalen, nemlig bankene og forsikrings-selskapene, de rår over enorme midler. Sjøl prøver de å dekke over dette, blant annet gjennom gjentakne dementier i pressa hvor de blygt benekter sin makt.

Hvor smått det er stelt med makt får man et inntrykk av i «Forsikringsbyen» i Oslo, nemlig Vestre Vika hvor pallasser til hundrevis av millioner ruver i landskapet. Mer direkte ser man det i forsikringsselskapenes aksjeporteføljer. *Norske Folk* sitter med aksjer for nesten 4 milliarder kroner, med alt hva det betyr av makt og inntekter, *Gjensidige* med aksjer for vel 1 milliard, *Storebrand* og *Idun* tilsammen med vel 1,5 milliarder osv. Om disse verdiene er beregnet på samme måte som Dynos Hydroaksjer vet vi ikke. Det er mye uansett. De fire største bankene har tilsvarende mellom 5 og 7 milliarder tilsammen i verdipapirer.

Når en kommer til overskudd og skatter, så har de ti største forretningsbankene et samla overskudd før skatter på 215 millioner (1971). Av dette betalte de tilsammen 55 millioner eller vel 20 prosent inntektsskatt (da går vi ut fra ingenting i formuesskatt!).

Enda grovere er det i forsikring, hvor vi plukker det første eksemplet vi finner, nemlig Nordengruppen (et holdingselskap) som i 1971 hadde et overskudd på 4,7 millioner og betalte 270 000 i skatt, dvs. 5,9%!

Oppsummering

Vi mener å ha dokumentert at monopolselskapene i Norge rår over enorme summer, og at aksjonærene gjør store penger. Vi mener også å ha vist at staten er helt utrolig forsiktig med å pålegge disse milliardformuene og inntektene skatter. I stedet gjør alle mulige slags regler det lett for dem å gjemme unna verdiene sine. Det er derfor en hårreisende bløff når DNA hevder at økning av statsutgiftene til sosiale formål og annet som folket krever automatisk betyr høyere skatter på vanlige lønnsinntekter. Det finnes milliarder i monopolborgerskapets hender som kan skattlegges enormt mye mer enn hva som gjøres i dag uten at en går så langt som til å fjerne profitten deres.

Videre finnes det statsutgifter som folket ikke nyter godt av, men som tvert om er til beste for den samme minoriteten i samfunnet, storfinansien. At veier og skoler og sjukehus er det som faller DNA først i takene når det skal skjæres ned på utgifter viser hvor konsekvent dette partiet går inn for å tjene den herskende klassen.

Våre krav er ikke urealistiske, de er tvert om fullt mulig å gjennomføre dersom den politiske viljen er til stede. Kravet er *bort med momsen og senkning av skattetrykket på vanlige lønnsinntekter. Ta pengene fra storfinansien.* Men ingen regjering i dag vil gå med på dette hvis det ikke finnes en mektig folkeopinion som er i stand til å tvinge kravene gjennom.

Sosialismen og skattene

Rød Valgallianse er tilhenger av en sosialistisk samfunnsordning. Kan vi si noe om skattene under sosialismen? Ja,

uten å bli utopiske, kan vi faktisk det. For det første kan vi slå fast at det også under sosialismen må legges av verdier til felles formål, med andre ord at de direkte produsentene også da må avstå en del av de verdiene de skaper til felles tiltak. Men her slutter også likheten med dagens samfunn. For det første vil opphevelsen av den kapitalistiske eiendommen føre til at folket får råderetten over helheten av de verdiene som skapes i samfunnet, og det innebærer ikke så lite i et land som Norge, som vi har vært inne på. Det vil også bety at all støtte til kapitalistene opphører. Det oppsvulmete byråkratiet som både i statlige og private foretak opptar store verdier uten å skape noen nye vil for en veldig stor del bli overflødig og arbeidskrafta kan brukes i meningsfylt og byggende arbeid. Alt dette vil redusere behovet for skatter på lønnsinntektene. I den første tida av sosialismen vil nok likevel slike skatter spille en viss rolle.

Den individuelle beskatninga er ikke noe brukbart redskap på lang sikt for sosialistisk akkumulering. I stedet vil det bli nødvendig at det utvikles et system for å trekke ut de verdiene som er nødvendig for felles formål direkte fra produksjonene. Slik vil de lønningene i seg sjøl kunne utbetales brutto. Et slikt system er forutsetning for en virkelig omfattende samfunnsmessig planlegging hvor de folkevalgte organene fullt ut får hånd om samfunnsutviklinga.

FOR ET SOSIALISTISK NORGE

HVORFOR ØKER TRYGDEUTGIFTENE?

Fra 71 til 73 økte Folketrygdas budsjett fra ca. 10,3 til ca. 14,7 milliarder kr. 1). Korrigert for prisstigninga i denne perioden (6—7%) får vi en økning på 3,4—3,5 milliarder på bare 2 år! Dersom vi forkaster lettvinde og løgnaktige om trygdemisbruk o.l., må vi spørre: Hva er de *egentlige* årsakene til den raske stigninga til Folketrygdutgiftene?

Sjukeligheten øker:

Utgiftene til helsestellet øker fordi antallet sjuke og skadde øker. 2). Fra 71 til 73 øker disse utgiftene fra 3191 til 4413 mill. kr. 3), sjukepengene fra 808 til 1055 mill. kr. 4). Fordi mange sjuke overføres til trygder og førtidspensjon og fordi lettere skader og sjukdomstilfeller ofte ikke blir registrert 5), er det vanskelig, om ikke umulig, å få nøyaktig oversikt over økningen i antall sjuke og skadde og hva dette koster Folketrygda. Det vi imidlertid vet med sikkerhet er at både antall og kostnader er større enn den offisielle statistikk angir. At økningen på enkelte felter er svært stor, gir trafikkulykkesstatistikken ett bevis for: fra 60 til 71 økte antall drepte og skadde i trafikken fra 6500 til mer enn 11 500. 6). *Lavt* beregna koster dette Folketrygda ca. 30 mill. kr. i 71.

Hvorfor øker sjukeligheten? St.meld. nr. 14, 71—72, s. 12: «Kravene til effektivitet og produktivitet overalt i samfunns- livet viser seg å være en stor belastning for mange mennesker.» Denne runde uttalelsen fra Sosialdepartementet trenger en nærmere presisering: «Kravene til effektivitet og produk-

tivitet» betyr *intens* sentralisering og rasjonalisering. Dette skaper menneskefiendtlige bomiljøer og arbeidsplasser — med trafikkaos, forurensninger, støy, trekk, vibrasjon, ubehagelig temperatur osv. Dette fører til lunge-, hud-, hørsels- og luftveissjukdommer, nervøse lidelser, skader m.m. 8). En undersøkelse 9) viser at 53% av helseskadene på arbeidsplassene er rygg- og leddsjukdommer, lidelser som har nøye sammenheng med tung belastning og høyt arbeidstempo 10).

Færre arbeidsplasser — økende arbeidsledighet:

Fra 64 til 72 økte antallet uføre fra 84 000 til 176 900 11). Kan økning i sjukeligheten alene forklare en *fordobling* av uføretrygdete på disse åra? Vi mener nei. St.meld. nr. 71, 72—73, «Om sosialpolitikken», s. 10: «Vi må kunne gå ut fra at når 8,2% av den mannlige befolkning i alderen 18—69 år i Finnmark hadde uførepensjon ved utgangen av 71 mot 3,5% i Akershus, avspeiler dette reelle ulikheter i befolkningens levevilkår, i første rekke når det gjelder *arbeidsmuligheter* og behov for behandling og støttetiltak.» (vår uthevning). Et nødvendig resultat av den førnevnte sentraliseringa og rasjonaliseringa bli færre arbeidsplasser i distriktene som rammes 12). Det er dette som ligger i «reelle ulikheter i arbeidsmuligheter» fra fylke til fylke. Når arbeidsledigheten *offisielt* likevel ikke øker, skyldes det trygdesystemets spesielle funksjon. Konkret betyr dette:

1. At arbeidsledigheten skjules i uføretrygda 13), dvs. arbeidskraft som enten er offer for sentralisering og nedlegging eller som ikke makter det høye arbeidstempoet i dagens gjennomrasjonaliserte bedrifter 14).

2. At nedsettelse av pensjonsalderen og utbygging av før-

tidspensjoneringsordninger med fristende «særtilllegg» 15) skal lokke eldre, mindre produktiv arbeidskraft vekk fra arbeidsplassen og over på trygd.

Av andre faktorer som ikke er med i Folketrygdas budsjett, men som «absorberer» den økende arbeidsledighet på det offentlige bekostning, er såkalte «vernete arbeidsplasser». Sosialdepartementet innrømmer sjøl at vernet arbeid er en dårlig løsning på arbeidsløshetsproblemet 16).

Folketrygdfondet — storfinansens pengesekk:

Da Folketrygdfondet ble innført som en del av Folketrygda i 67, var det for å løse storfinansens kapitalproblemer 17). Et sviktende obligasjonsmarked i perioden 59—66 hadde gjort det stadig vanskeligere for næringslivet å skaffe kapital til investeringer etc. 18). Før 67 kunne folk sjøl avgjøre om de ønsket å kjøpe obligasjoner 19), innføringa av Folketrygdfondet i 67 betydde at folket ble pålagt en tvungen ekstraavgift til støtte for storfinansens sentralisering og rasjonalisering. Folketrygdfondet brukes nemlig til oppkjøp av de obligasjonene 20) folk før ikke ville ha. Ikke har trygdete og sjuke bruk for et slikt fond. St.meld. nr. 75, 63—64, s. 22: «Fondsopplegg er ikke et nødvendig ledd i en folkepensjonering.»

Hva brukes Folketrygdfondet til? St.meld. nr. 72—73, s. 17: «Akers Mek. Verksteds lån på 20 mill. kr. skal anvendes til investeringer og *rasjonaliseringstiltak* for å styrke gruppens konkurranseevne.» (vår uthevn.) Under avsnittet om øko sjukelighet har vi vist hva storfinansens rasjonalisering fører til: Flere klienter, større trygdebudsjett. — Fra 73 til 80 skal fondet øke med 6 milliarder kr. til 20! Og hvor tas

pengene fra? Svaret er enkelt: Folk må betale i form av høyere avgifter (folketrygdavgift) 21).

Økende trygdeutgifter er resultatet av storfinansens og Statens misbruk:

I denne artikkel har vi nevnt følgende tre hovedårsaker til at trygdebudsjettet stiger: 1) Sjukeligheten øker. 2) Økende arbeidsledighet skjules i uføretrygda, førtidspensjonering etc. 3) Et stadig økende folketrygdfond.

Hvem har ansvaret for at det er slik? Ett er sikkert: Ikke den som må over på trygd. Derimot er det en liten gruppe som *tjener* på slike tilstander: Den norske storfinansens. For den betyr beinhard rasjonalisering på arbeidsplassene, trafikkaos og motorveier gjennom tettbygd strøk, strukturrasering av landsbygda og sanering av arbeidskrafta en ting: **STØRRE PROFITT**. Profitten blir enda større når de som rammes — eldre, sjuke, uføre og arbeidsledige — lettvisnt kan overføres til offentlige trygder og helsestell, *betalt av folkets skattepenger*. Derfor er det Staten og storfinansens som er de egentlige trygdemisbrukere, og slagordet ved dette valget og seinere må bli: La dem betale som har skylda for de økende trygdeutgiftene! Ta pengene fra Staten og storfinansens!!

Kilder og forklaringer:

- 1) Trygdebudsjettet 73.
- 2) St.meld. nr. 14, 71—72, s. 16: «Sykeligheten har vist en *stigende tendens* i de siste år. På denne bakgrunn er det ved beregning av utgiftene til kontantstønad regnet med en økning i sykkeligheten fram til 1975, slik at

sykeligheten dette år ligger ca. 6% over nivået i 1971» (våre uthevn.).

- 3) Trygdebudsjettet 73.
- 4) Samme sted.
- 5) Rolf Hanao: «Folkehelse og sosialpolitikk», s. 41. Dessuten St.m. nr. 71, 72—73, spesialanalyse 2 — om sosialpolitikken, s. 37: «Spesielle undersøkelser tyder imidlertid på at skadevirkningene av ulike typer arbeidsutøvelse er vesentlig større enn yrkesskadetrygdens tall angir». (vår uthevn.)
- 6) St.meld. nr. 17, «Om sosialpolitikken», s. 43 (tabell).
- 7) Samme sted, s. 44.
- 8) Samme sted, s. 38 og 39.
- 9) Fra Sosiologisk Institutt i Bergen i samarbeid med LO.
- 10) Samme undersøkelse gir interessante svar når det gjelder arbeidernes egne vurderinger av hva som volder problemer og skader på arbeidsplassen: 47% mente at støy var største problemfaktor. Høyt arbeidstempo ble av 37% oppgitt som viktig skadeårsak.
- 11) Folketrygden, en kort innføring. Informasjon fra Rikstrygdeverket.
- 12) Vedlegg til st.meld. nr. 55, 68769, s. 13: «Sysselsettingen i primærvareproduksjonen vil gå ned fra 20,2 til 7,0% i perioden 1963—1990.»
- 13) St.meld. 71, 72—73, «Om sosialpolitikken.» Under spørsmålet «Et arbeidsløshetsproblem?» står: «Dersom disse klienters (uføre) problem i større grad ble sett på som et arbeidsløshetsproblem, ville det kunne utløse arbeidsmarkedspolitiske tiltak som både sosialpolitisk

- og økonomisk ville være å foretrekke framfor pensjone-
nering».
- 14) En forskningsrapport om arbeidssituasjonen på Norsk Jernverk A/S sier: «Normale aldersforandringer fører pga. arbeidsforholdene og jobbkravene til at folk over 50 år får vanskeligheter selvom de ikke har spesielle helseproblemer.»
 - 15) Se St.meld. nr. 14, 71—72.
 - 16) St.meld. nr. 71, 72—73. «Om sosialpolitikken», s. 22: «Utbyggingen av ordningen for vernet arbeid vil bare delvis kunne løse de problemer man står overfor (arbeidsløshet og økende uførhet, (vår anm.). Man må også overveie ordninger som i større grad kan sikre de funksjonshemmede en plass i det ordinære arbeidsliv».
 - 17) St.meld. nr. 75, 63—64, s. 52: «Den reelle betydning av fondsoppleggene er en høyere sparing som gir grunnlag for høyere investeringer».
 - 18) «Innstilling om obligasjons- og aksjemarkedet i Norge» avgitt 5. febr. 68, s. 13.
 - 19) Gjennom salg av obligasjoner til vanlige folk finansierer næringslivet investeringer, rasjonalisering etc. Fordi rentene er lave (5—6%) er et godt obligasjonsmarked en viktig og villig pengekilde for næringslivet.
 - 20) Folketrygdfondsstyrenes årlige beregninger og regnskaper.
 - 21) Storfinansien vet å snyte seg unna økninger i arbeidsgiveravgifta, dette uttrykkes klart i St.meld. nr. 14, 71—72, s. 20—22.

OM TRYGDEN MISBRUK

Ingen har virkelig kunne *bevise* at det eksisterer noe «trygdemisbruk», men det omtales likevel som om det var et faktum — ikke minst takket være LO's nestformann, tids sosialminister Odd Høidahl.

Folks misbruk skulle innebære at de krever mer trygdepenger enn de har behov for eller krav på — enten ved at de forfalsker attester, lyver eller på annen måte er uhederlige (kriminelt misbruk), eller at de stiller seg slik at de oppfyller de formelle kravene for å få trygd, uten egentlig å ha bruk for pengene (moralisk misbruk).

Vi skal ikke prøve å bevise at det ikke finnes *noen* som misbruker trygdene, men heller prøve å si noe om hvor stort dette «misbruket» maksimalt kan bli:

Folketrygdas inntekter for 1973 er beregnet til 16,121 milliarder kroner, utgiften (inklusive en reserve på 2,68 milliarder, er beregnet til 14,391 mill. kroner. Men hvem bruker eller misbruker differansen på 1730 mill. kroner?

På utgiftssiden er det bare to poster som det i det hele tatt *kan* snytes på:

A) Uføretrygdutgiftene

B) Den del av sykestønadene som går til direkte utbetaling av sykepenger —

tilsammen blir det 3,5 milliarder, ca. 22% av Folketrygdas inntekter. Hvis vi skal ta ekstra hardt i, og påstå at hele 10% av alle som får penger er «snyltere», ville dette likevel bare bety at 2,2% av Folketrygdas penger ble misbrukt. (Se intervju med trygdedirektør Finn Alexander, Af-tenposten 25/6—73).

Søknad om penger av Folketrygdas midler må innom 3—4 kontrollsteder — legekantoret, kommunal trygdekasse, Fylkesnemnda og Rikstrygdeverket, så de virkelige sjansene til å snike seg til ufortjente ytelser er meget små.

I Odd Høidahls tid som sosialminister ble det nedsatt en komite som skulle utrede spørsmålet om det påståtte misbruk av trygder, komiteen bar formannens navn — Wahlmann-komiteen. På tross av lønnlige håp fra sosialdemokratens side om store avsløringer, måtte komiteen konkludere med at . . . «Det er ikke grunnlag for å anta at det er spesielle grupper i befolkningen som går inn for å misbruke våre trygdeordninger.» Og ikke nok med det — komiteen konkluderte også med at folks virkelige behov for trygd var større enn forbruket! Ikke alle som trengte og hadde rett til trygd krevde det, bl.a. på grunn av manglende informasjon og redsel for trygdehetsen. Komiteen måtte altså konkludere med at det faktisk foreligger *et underforbruk av trygder*, IKKE overforbruk eller misbruk.

Hvorfor da all trygdehetsen?

Siden Folketrygdas utgifter stadig øker, og byrdene stort sett må dekkes av vanlige folk gjennom økende utgifter, har det spredd seg en misnøye med trygdepolitikken. Høidahl & Co måtte finne noen å legge skylda på. De trygdete kan ikke streike, er ikke organiserte — de er kort sagt som gruppe svært svake, og representerer ingen fare for Staten og byråkratene. De er på alle måter velegnete syndebukker for den nådeløse trygdehetsen som sosialdemokratene startet opp for å finne årsaker til det økende forbruket. Historia viser at vi har tidligere perioder med trygdehets, og de har

alle hatt dette formål: Å velte skylda for økende skattebyrder på folket over på ei svak og forsvarsløs gruppe, samtidig som avgiftene øker og bevilgningene til helse og sosialvesenet skjæres ned.

Spørsmålet om hvem som *virkelig* misbruker trygdene er etter vår mening ikke vanskelig å besvare. Staten og monopolkapitalen bruker idag trygdesystemet til å dekke over utstrakt arbeidsløshet — særlig i utkanstrøka — gjennom å sette masse arbeidsføre folk på uføretrygd. Samtidig bruker de trygdemillionene til opprettelse av «verna bedrifter» som skal ta seg av de arbeidere som er nedslitte og ødelagte i et gjennomrasjonalisert, beinhardt industrimiljø, istedenfor å rette opp de forholda i industrien som sliter ned og ødelegger folk. Og ikke å forglemme: Det kriminelle misbruket av Folketrygdfondets midler til å subsidiere næringslivet og monopolkapitalen gjennom utstrakt plassering av Folketrygdfondets midler i private monopolbedrifter — bedrifter som igjen bruker pengene til rasjonalisering, strukturrasjonalisering og hardere utbytting av arbeiderene.

Monopolkapitalen misbruker trygdene! Stans statens tilslørende trygdepolitikk!

Hetsen mot de trygdete er urettferdig og løgnaktig!

Fulle trygdeytelser til alle som trenger det!

RØD VALGALLIANSE KJEMPER FOR ENHET

Vi har hørt en del folk si at våre lister ved stortingsvalget vil splitte de progressive stemmene og kanskje true Sosialistisk Valgforbunds mandater.

Til det er det å si at Rød Valgallianse har gjort alt som står i vår makt for å unngå en slik situasjon. Vi har til stadighet gått inn for forhandlinger med SV for å oppnå en liste til venstre for DNA. SV har aldri kunnet påpeke urimeligheter i våre enhetsforslag, fordi vi aldri har stilt andre krav til enhet enn likeberettigelse og progressiv politikk. Det eneste SV kan vise til er partisjåvinisme og antikommunisme. Partisjåvinisme fordi partiene i SV ønsker å holde AKP(m-l) utenfor samarbeidet for enhver pris, også eventuelt for prisen av tapte mandater. Anti-kommunisme fordi SV heller vil samarbeide til høyre enn til venstre og forsøke å sette marxist-leninistene i politisk karantene.

Vi kan ikke annet enn å fordømme en slik taktikk som setter folkets ønske om brei enhet til side for snevre partiinteresser. SV må sjøl ta på seg det fulle ansvaret for sin politikk på dette området. Rød Valgallianse av AKP(m-l) og uavhengige sosialister har gjort alt som står i vår makt for å oppnå enhet.

(Det følgende er sakset fra en artikkel i AKP(m-l)s teoretiske tidsskrift Røde Fane, og omhandler *AKP(ml)s* syn på enhet på venstresida. Red.)

AKP(m-l)s 1. landsmøte fattet et vedtak om stortingsvalget, der det bl.a. heter: «Landsmøtet gir sentralkomiteen

mandat til å forhandle om valgsamarbeid med andre partier, grupper og enkeltpersoner. Hensikten må være å forsvare folkets nei til EEC, og gi progressive et klart alternativ til DNA/LO-ledelsen. Hvis det går i orden vil det svare til det sterke behov for enhet som finnes ute i folket. Vi er villige til å gå inn i en slik front dersom den virkelig er egnet til å mobilisere mye folk mot monopolene og utenlandsk imperialisme. Forutsetninga for øvrig må være:

1. At fronten samler seg om noen viktige politiske spørsmål i dagskampen som det er brei enhet om, og at den tar stilling mot monopolkapitalen og imperialismen.

2. Det må ikke være noen rein partiallianse, den må trekke med tillitsmenn fra fagbevegelsen, fra bonde og fiskeriorganisasjoner, kvinneorganisasjoner osv.

3. De ulike partiene og gruppene må få en rimelig liste-representasjon utifra sin styrke og arbeidsinnsats.

4. Alle partier og grupper må beholde sin uavhengighet og rett til sjølstendig opplysningsarbeid i valgkampen.»

Som kjent brøt forhandlingene om full enhet på venstresida i valget sammen. Dvs., dette er galt, de kom aldri i gang. SF, AIK, NKP og uavhengige sosialister gikk først på våren sammen om å skape Sosialistisk Valgforbund AKP(m-l) ble utelukket. Situasjonen når dette skrives er at AKP(m-l) har dannet en *Rød Valgallianse* sammen med uavhengige sosialister.

Årsaken til denne splittelsen blir også debattert i andre artikler i dette nr. av Røde Fane. Her skal jeg derfor bare komme med en del synspunkter på enhetsspørsmålet.

Først av alt: Hvorfor er det riktig av kommunistene å gå inn for valgenhet på venstresida? Svaret ligger i den

politiske utviklinga som har vært på felt etter felt de siste åra. I hele etterkrigstida har høyre-sosialdemokratiets politiske kontroll over fagbevegelse og valg lammet arbeiderklassens kamp. 60-åra brakte fram folkelige bevegelser som viste at hegemoniet lot seg rokke: Kampen mot EEC, mot atomvåpen på norsk jord og solidaritetsarbeidet for Vietnams folk ble vårtegn for ei ny tid. Kampen om norsk EEC-medlemskap fra 1970 til 1972 ga denne tendensen en ny kvalitet. Store folkemasser ble mobilisert mot monopolkapital og statsbyråkrati. Folkeavstemningas nei ble ikke en «demokratisk» avledningsmanøver, som i Irland, men sluttsteinen på flere års hard klassekamp. Denne oppvåkninga har vist seg på felt etter felt: i bygdefolks motstand mot avfolkninga, i de fagorganisertes kamp mot moms, i ungdommens aksjoner for et sted å være, i den voksende bevegelsen for frigjøring av kvinnene.

Denne politiske oppvåkninga skjer både på tvers av og utafør de etablerte partiene. Den truer på lang sikt høyre-sosialdemokratiets massebasis, og bærer i seg muligheter for rask framgang i kampen for sosialismen. Viktigst av alt er nødvendigvis kampen mot høyre-sosialdemokratiets lederstilling innafor arbeiderklassens samlede masseorganisasjon, fagbevegelsen. Men også DNA-ledelsens evne til å vinne støtte i parlamentariske valg har stor politisk betydning. Ingen av partiene på venstresida i arbeiderbevegelsen kan aleine vært et slikt alternativ. Står kreftene splittet vil dessuten mange progressive nettopp bli passivisert, usikre, nettopp på grunn av dette. Svaret på en slik situasjon kan bare være å arbeide for full samling av alle sosialister som vil skape et alternativ til DNA's borgerlige politikk. Som ved-

taket fra landsmøtet klargjør har AKP(m-l) hele tida gått inn for at dette samarbeidet burde baseres på likeverdighet, frihet til sjølstendig opplysningsvirksomhet innafor fronten og en politisk basis utafør partiene aleine.

Enhetstaktikk eller opportunisme?

Rød Valgallianse av AKP(m-l) og uavhengige sosialister er ikke først og fremst skapt fordi Sosialistisk Valgforbund har en tvilsom politikk og taktikk i enkelte viktige spørsmål, f.eks. holdninga til ei DNA-regjering. Hovedårsaken er at en annen politikk i praksis ville bety en kapitulasjon for en viktig rest fra McCarthy-tidas kommunisthets: Tendens til å utelukke kommunistene fra politisk samarbeid på felter der venstresida reelt er enige.

I debatten om enhet foran høstens stortingsvalg har særlig to ulike oppfatninger om enhetsarbeid støtt mot hverandre. Jeg utelukker da Gustavsens nærmest prinsipielle anti-kommunisme (AKP(m-l) er et reaksjonært parti osv.), som ser ut til å vinne relativt lite gehør ut over Orienterings lederspalter.

Den ene holdninga kan best skisseres sånn: I enkelte sammenheng er det «praktisk» å samarbeide med marxist-leninistene, i andre ikke. I praksis betyr dette omtrent følgende: 1. mai kan det være nyttig å gå sammen med AKP(m-l) fordi kommunistene «er så flinke til å mobilisere». I andre sammenhenger bør AKP(m-l) og Rød Ungdom kuttes ut, f.eks. fordi Unge Venstre «ellers vil trekke seg, og da gjør AUF det samme!» Det siste har konkret skjedd i Vietnamarbeidet. Å kalle en slik opportunisme «taktikk» endrer ikke stort på innholdet. I kjernen er det

en avvisning av kommunistene som en legal og likeverdig samarbeidspartner. Får denne tendensen spre seg vil i praksis alle former for enhetsarbeid på venstresida kunne splittes.

Mot dette står kommunistenes prinsipper for enhetsarbeid. Hovedsaka er her å gjøre klart den politiske plattformen for en sak eller en aksjon. Når denne er klar må alle partier og parter som vil kunne delta. Ingen part må få anledning til å stille vilkår for deltakelsen som i praksis gjør at en setter partisjåvinistiske hensyn over behovet for å «forene alle krefter som kan forenes».

Følgende historie illustrerer betydninga av dette. I Trondheim skulle det i 1965 arrangeres en demonstrasjon mot USAs terrorbombing. Unge Venstre i Sør-Trøndelag nektet dåå tiltre demonstrasjonen dersom NKP fikk være medarrangør. Begrunnelsen var at det var valgår! Arrangementskomiteen nektet å godta en slik utpressing og offentliggjorde Unge Venstres vilkår for å støtte solidaritetsarbeidet. Resultat: NKP ble med som arrangør og Unge Venstre skiftet standpunkt og sluttet seg til demonstrasjonen.

For valget vil alltid stå mellom prinsippfast enhetspolitikk og kortsiktig opportunisme. Og i den siste strømmingens kjølvann vil alltid anti-kommunismen være et trofast følge.

INGEN TILLIT TIL DNA-LEDELSEN

Et av hovedspørsmålene i valgkampen vil bli holdninga til regjeringsspørsmålet. DNA forsøker å komme på offensiven gjennom mas om «fast styring» og «arbeiderregjering». Objektivt burde falskheten i deres «arbeider»-alternativ

kunne avsløres lettere enn noen gang før på grunn av EEC-kampen. Men mye tyder på at de på ny klarer å vri seg unna. Først og fremst skyldes dette at ledelsen innafor partiene som støtter Sosialistisk Valgforbund av «taktiske» grunner har akseptert DNAs problemstilling. I praksis blir det derfor Rød Valgallianse av AKP(m-l) og uavhengige sosialister som gjennom valgkampen vil opprettholde en konsekvent avvisning av DNAs «sosialistiske alternativ», slå fast at det dreier seg om borgerlig og pro-imperialistisk politikk.

Mange spør seg sjøl om hva slags holdning vi har til regjeringsspørsmålet. Først en advarsel mot et venstreavvik: at regjeringsspørsmålet er fullstendig uten interesse for sosialismen. For det første finnes det situasjoner der borgerskapet sjøl er splittet i en profascistisk og en borgerlig-demokratisk del. I slike situasjoner kan en «alle er i grunnen like»-holdning bli en ulykke for arbeiderklassens kamp. I andre situasjoner kan situasjonen reelt være sånn at f.eks. sosialdemokratene f.eks. står for en forholdsvis aktiv sosial reformpolitikk under kapitalismen, mens storfinansens aktivt slåss imot. Sjøl om også slike regjeringer er borgerlige regjeringer, kan de reelt være et mindre onde enn f.eks. ei rein høyre-regjering dersom det er aktuelt. En må også reelt ta hensyn til om sosialdemokratiet er avslørt i viktige deler av arbeiderklassen, om det finnes en bevegelse vekk fra sosialdemokratiet eller ikke.

Men vi kan heller ikke prinsipielt støtte noen bestemt borgerlig alternativ, f.eks. sosialdemokratiet, slik Gustavsen forfekter. Vår stilling må avklares gjennom en konkret ana-

lyse av situasjonen i klassekampen, de ulike borgerlige retningenes politikk osv.

La oss se på situasjonen i Norge. Før folkeavstemninga truet DNA med regjeringskrise dersom det ble nei i folkeavstemninga. Regjeringa Korvald ble dannet utifra tre småborgerlige partier. På grunn av folkets nei til EEC var den bundet til å forhandle om en handelsavtale. Men det ville også enhver annen regjering vært. Også Korvald-regjeringa måtte bli en statsregjering for monopolkapitalens klassepolitikk. Akkurat som DNA måtte sjølsagt regjeringa gi politiske konsesjoner til sitt velgergrunnlag. Men slikt er ikke hovedsaka. Korvald ble en ny borgerlig-demokratisk statsminister under monopolkapitalens diktatur.

Ikke alle var like på det punktet. I Studentersamfunnet i Oslo ble det like etter folkeavstemninga lagt fram en resolusjon som nærmest utropte regjeringa til ei folkeregjering (av Grønt Gras). Denne problematikken fikk støtte av ledende SF'ere, bl.a. Gustavsen på møtet! Marxist-leninistene var da aleine om å slå fast at regjeringa, tross handelsavtalespørsmålet, var et konsekvent borgerlig alternativ.

Utpå våren 1973 blir plata imidlertid en annen fra SF-troppen. Nå er det Bratteli som «prinsipielt» må støttes, ja det gikk så langt at SF nesten lot seg lure med på mistillitsforslaget på Crotale-saka. Anders Bratholm sier i Valgforbundets presentasjonsavis at det må skapes et sosialistisk flertall av DNA og SVF på Stortinget til høsten, og liknende saker blir skrevet på lederplass i Orientering.

Her er der flere viktige påstander som må kommenteres. For det første pratet om «sosialisme» og «arbeiderregjering». Å gå med på slikt er reindyrtket høyreopportunisme.

DNA-toppens regjeringsalternativ kan ikke forveksles med partiets velgergrunnlag. Ei Bratteli-regjering vil konsekvent stå for en borgerlig og arbeiderfiendtlig politikk. Det har historia vist oss gang på gang. Uansett hva slags stilling revolusjonære tar til sosialdemokratiets regjeringsplaner konkret, så må det aldri skusles bort at det dreier seg om borgerlige regjeringer.

Når så er sagt, kan en eventuelt mene at DNA-regjeringa vil være et mindre borgerlig onde enn en annen regjering. Men da må en konkret påvise at så er tilfelle. I Norge gikk DNA i spissen for EEC, sammen med Høyre. Sjøl om partiet taktisk har utsatt medlemskapsalternativet, så er storparten av dets ledende tillitsmenn faste ja-folk. Foran valget har partiet bare bundet seg til sosiale brødsmluler som kommer arbeiderklassen til gode (bort med moms på saltet i maten). Det andre aktuelle alternativet er ei koalisjonsregjering av den nåværende typen, med et styrket SP og et svekket Venstre.

I denne situasjonen er det etter vår oppfatning tøv å påstå at Bratteli representerer noe som helst «alternativ» for arbeidsfolk. Den reelle situasjonen er at ingen av de nåværende regjeringsmuligheter skiller seg stort fra hverandre. Det er også ganske utrolig at Sosialistisk Valgforbund, uten en eneste politisk konsesjon fra DNAs side, binder seg til en parlamentarisk støttepolitikk for Bratteli. I praksis betyr dette at en bygger opp den gamle demagogien fra DNA-ledelsen om at ei «borgerlig» regjering ville være ei «ulykke» osv.

Hovedskillet i norsk politikk går ikke mellom de «borgerlige» og «sosialistene». Dette klargjorde EEC-kampen en

gang for alle. En del «sosialister» viste seg på ny som folkefiender og pro-imperialister. Derfor sprakk DNA, derfor har store grupper av arbeidere, fiskere og småbrukere begynt å tvile på om DNA fortjener noen tillit. De er på vei mot venstre, og trenger hjelp til klar analyse og et oppgjør med fortida. I denne situasjonen sinker det utviklinga at enkelte progressive i arbeiderbevegelsen, av «taktiske grunner», hopper på limpinnen med det samme Ronald Bye blåser i barten og kaller seg en arbeiderpolitiker.

I valgåret 1973 er DNA-toppen et borgerlig alternativ. Dette må fram først. Og i den konkrete situasjonen vi nå står overfor er partiet konkret ikke noe «mindre onde» som gjør det nødvendig for venstresida å støtte DNA-toppen. Klargjør vi det — kan valgkampen bidra til at arbeidsfolk blir kvitt sine sosial-demokratiske illusjoner i stedet for å få dem styrket.

UNGDOMMEN HAR EN SJØLSTENDIG PLESS I VALGKAMPEN

Rød Valgallianse vil inspirere folk til sjøl å ta opp kampen for sine krav. Vi lover ikke at det og det blir gjennomført hvis vi får noen på Tinget. Derfor skal valgkampen brukes til å reise folkets egen kamp.

Men hva med ungdommen? De borgerlige partiene lover ei lysende framtid (vel og merke bare til de med stemmerett, de andre er ikke noe å bry seg om). Når de så skal begynne å gjennomføre sakene forsvinner løftene som dugg for sola. Derfor er mye ungdom i Norge skeptiske til par-

tier, valg og politikk. Det er bra så lenge skepsisen fører til opprør og ikke til passivitet.

Rød Valgallianse må støtte ungdommen på deres egne vilkår, føre fram kravene deres og oppfordre dem til å slåss. Det må gjelde *all* ungdom, uansett om de har stemmerett eller ikke. Vi er den eneste gruppa som stiller til valg med den innstillinga.

Ungdommen er viktig for Rød Valgallianse. De har okkupert hus, aksjonert på skolene og Universitetene, og vært aktive i solidaritetsarbeid for folkene i andre land. Den progressive bevegelsen står sterkt blant ungdommen fordi de *i praksis*, gjennom erfaringer fra kampene har sett hvilke interesser DNA tjener. Ungdommen er rask til å reagere mot undertrykking og kan jobbe aktivt og utrettelig i politikken (husk EEC-avstemninga). Dessuten: Hvis vi tenker på framtida så vil de som er unge idag være ute på arbeidsplassene, i klubbene osv. om noen år.

Rød Valgallianse er viktig for ungdommen. De trenger å forstå at det går an å delta i valg, sitte på Stortinget uten å selge seg til monopolkapitalens interesser. De trenger å lære av eldre folk med mer erfaring. Valgkampen må kunne virke til å sveise grupper av folket sammen, til å utvikle enheten.

Dette synet på ungdommens plass i kampen må få konsekvenser for hvordan vi driver valgkamparbeid:

Vi må ha en politikk for ungdommen, akkurat som vi har en politikk på skattespørsmålet, kvinnene, bøndene osv.

Vi mener de tre viktigste kravene er:

Ta saka i egne hender — kjemp for et bedre ungdomsmiljø. Staten koster på seg å gi oss utdanning fordi det

trengs i arbeidslivet. Men hvilke forhold vi har i fritida bryr de seg ikke om. Det mest prekære problemet, særlig i storbyene er å få et sted å være så vi slipper å stå på gatehjørnene. Husokkupasjoner har vist seg som det beste midlet. Men å kjempe for et bedre ungdomsmiljø kan ta haugevis av andre former. Det kan være å leie ut skolen om kveldene, bygge velferdsbygg, at ungdommen sjøl skal ha styring over klubbene (som ofte virker sløvende og passiviserende). Klubbene eies av griske pengefolk som Olav Thon. De håver inn profitt på høye billettpriser og dyr servering. Andre krav kan gjelde spiseplikt, råde priser på kafeer, dyre reiseutgifter på trikk, buss og fly, krav om idrettslokaler.

Fritidsproblemene er felles for skoleelever, studenter, unge arbeidere og det skulle være mulig å reise en bølge av kamper på dette området utover vinteren og neste vår. Da må vi starte nå. *Lik lønn for likt arbeid*, er kravet til lærlingene. De utfører fagmessig arbeid, produserer like mye, men får mindre lønn. Ved vårens indeksoppgjør fikk lærlingene og de yngste arbeiderne 2/3 av indekstillegget so mde eldre arbeiderne fikk — som forøvrig også var elendig. Likevel har de like store utgifter til mat, klær, hus.

Dette kravet gjelder også praktikanter av ulike slag og ungdom som tar seg feriejobber der de blir grovt utbytta. *Arbeidsplasser der folk bor*. Unge folk har vanskelig for å få arbeid, særlig i utkantstrøka. De flytter inn som billig arbeidskraft til byene. Men det er først *da* det ser ut til at staten interesserer seg for å bygge hus til dem. Så lenge de bor i utkantene er det vanskelig å få hus. En får ikke lån til bolig i strøk der arbeidsplassene er usikre.

De to siste kravene gjelder den litt eldre ungdommen som

er ute i arbeid og som stifter bo. Det første kravet gjelder spesielt den yngre ungdommen. (Mer utfyllende stoff — se Ungdomsavisa).

Vi skal ikke glemme at ungdommen ikke bare er opptatt av sine særegne interessekrav, men også av almennepolitiske spørsmål. Det er nettopp i ungdomsåra at det satses på å «lære opp» folk om hvilket utmerket demokrati vi har, hvor flinke politikerne er, hvor flott Stortinget fikser alt for folket. Det er også i ungdomsåra de fleste begynner å interessere seg for politikk, lete etter et fast holdepunkt.

Bruk stemmeretten

er en viktig parole. Mange unge gidder ikke bruke stemmeretten. Men passivitet forandrer ingenting. Vi kan bruke stemmeseddelen til å si vår mening og få inn arbeidertalsmenn på Tinget. Det er ikke dette som forandrer forholdene (det kan bare kamp gjøre), men tallet stemmer for Rød Valgallianse er uttrykk for støtte til en riktig politikk.

Metodene kan være: *Skoleavstemninger* med god tid til diskusjon på forhånd. Husk at diskusjonen ikke skal domineres av unge «skolepamper» men av vanlige elever og deres problemer.

Diskusjoner i grupper, seminarer, i gymnassamfunn og klubber. Inviter de forskjellige partiene til å innlede. Veggavisdebatter.

Frikonsserter og fester der kulturen brukes aktivt.

Noen praktiske råd til slutt:

1. Ta kontakt med unge og eldre og legg en plan for ungdomsarbeidet på deres sted.

2. Sørg for at ungdomsarbeidet tas alvorlig av Alliansen (diskuterer, sett av folk til å jobbe med det).
3. Lag en formidlingssentral for kulturen i fylket/distriktet.
4. Med en gang etter ferien: Samle sammen de progressive ungdommene på ditt sted, diskuter valgkampplan. Husk det er kort tid igjen!

HVA ER RØD VALGALLIANSE?

Først litt om hva det ikke er. Rød Valallianse er ikke AKP(ml) med noen sympatisører som vil være med på partiets valgkamp, og Rød Valallianse er ikke en front i vanlig mening med individuelt medlemskap. Men som navnet sier en allianse der AKP(ml) er «kollektivt» innmeldt og der en rekke uavhengige sosialister deltar som enkeltpersoner. Det som kjennetegner Rød Valallianse som organisasjon er at den består av et parti som er godt organisert og har en enhetlig politikk i alle viktige spørsmål, samt en rekke enkeltpersoner som ikke har egen organisering og kan være innbyrdes uenige om spørsmål som går ut over det politiske oppropet.

Disse særegenhetene må vi ta hensyn til i organiseringa av alliansen. På alle plan må vi bygge opp organer der både partiet og de uavhengige deltar, og der begge parter er sikra en reell innflytelse, dvs. organer som diskuterer alle viktige politiske spørsmål, legger planene for valgkampen o.l. Vi

må ta hensyn til at noen av oss har lang tids politisk erfaring, mens andre kanskje er nye i politisk arbeid — vi kommer fra forskjellige miljøer og vil trenge tid og diskusjon for å kunne arbeide godt sammen.

En annen viktig sak er å gi differensiert tilbud til hva folk kan gjøre i valgkampen. Vi må få med oss både de som bare kan/vil gi moralsk eller økonomisk støtte og de som vil drive aktiv valgkamp enten det er en dag eller en måned.

Men hva med de stedene vi ikke klarer å trekke med uavhengige i starten, eller i alle fall bare noen få. Vi er en allianse av AKP(ml) og uavhengige sosialister. Det betyr at AKP(ml) representerer alliansen politisk og må sette igang å jobbe på egen hånd — der vi ennå ikke har fått den bredden vi ønsker oss. Og hvordan skapes egentlig denne bredden? Er det slik at de uavhengige sitter rundt omkring og tenker: «Det hadde vært bra med en Rød Valgallianse, nå går jeg fordundre meg til AKP(ml) og foreslår at vi lager en slik allianse»? Sjøløst finnes det slike folk, det har vi opplevd, men de færreste er likevel så aktive og initiativrike. Hvis derimot AKP(ml) kommer til dem med en konkret politikk, med et initiativ som allerede eksisterer, da kan det hende de oppdager at det var noe slik de ønsket seg. Bredden kommer når en får ut politikken og driver massearbeid.

Lag valgkampgrupper

Fra innspurten i EEC-kampen i fjor sommer lærte vi en fin organisasjonsform for valgkampsarbeid — VALGKAMPGRUPPER. Dette er grupper som er relativt små, og som både diskuterer og arbeider sammen. Det er lettere å trekke alle med i diskusjonen i små grupper, en blir lettere kjent

med hverandre og utvikler vennskap. Mindre grupper vil også lettere kunne ha felles aksjoner og møtes for å trekke felles erfaring etterpå. Hva slags oppgaver valgkampgruppene skal ha må sjølsagt variere fra sted til sted, men det kan være slik som å dekke et bestemt område med løpesedler, holde stands/møter i samme område eller det kan være å forberede fellesmøte av valgkampgruppene i en by/område, lage innsamling av penger, lage en lokal løpeseddel og mye, mye annet.

Vi tror det er en fordel å organisere gruppene ut fra arbeidsplasser og andre lokalmiljøer der folk er sammen til daglig. På den måten kan vi bygge på de kontaktene vi allerede har, og det vil gi det beste utgangspunktet for å fortsette arbeidet etter valget.

Diskusjon og demokrati

Vi må sikre oss mot at valgkamporganene bare blir sprednings- og fordelingssentraler. Dette gjelder både fylkesledelsene og de lokale valgkampgruppene. På alle nivåer har vi bruk for studier og diskusjoner. Folk trenger å skolere seg i den politikken de skal føre ut og få hjelp til å finne de rette argumentene. Valgavisene er et utmerket utgangspunkt for fellestudier og diskusjon. Dessuten bør denne håndboka diskuteres i fylkesledelsene og gruppene.

Vi må huske at Rød Valgallianse ikke bare har som mål å få folk inn på Stortinget. Vi ønsker å reise folk *sjøl* til kamp for sine krav, en kamp som fortsetter etter valget. Også i denne kampen skal våre valgkamparbeidere føre an. Det vil vi stå dårlig rustet til hvis valgkampgruppene bare

har diskutert hvordan de skal få materialet ut, og ikke hva som står i det.

Innafor de enkelte fylkene vil vi også trenge diskusjon og samordning av arbeidet. Fylkesutvalget må legge en plan for hvordan denne samordninga kan skje, men vi har et par ideer som vi trur er gode. For det første er det viktig å sikre *kontakten* mellom sentralen og gruppene — slik at alle vet hva som skal skje til enhver tid, hva slags materiale som er å få osv. — og kan legge egne planer etter dette. Til dette trur vi det er lurt å lage et lite nyhetsflak som sendes lokalgruppene med jevne mellomrom, enten stensilert, skrevet med gjennomslag eller håndskrevet. Dessuten kan en etter de lokale forholda og økonomien holde et (eller to?) fellesmøter mellom gruppene i fylket, eventuelt med ut-sendinger fra lokalgruppene.

Om spredningen av valgmateriellet vårt

Vi vil få et rikelig og variert valgmateriell, men heller ikke vårt materiell virker via tankeoverføring. Kloke ord om kvin- nenes krav har liten virkning hvis halvparten av avisbunken blir liggende i klesskapet til lederen for valgkampgruppa. Det kan ikke sies mange nok ganger at valgmateriellet vårt *må spres*; ikke rundt i skuffer og skap, men til folk! Vi har ikke råd, verken politisk eller økonomisk, til å ha masser av små, private restopplag liggende omkring når valget er over.

Når vi har laget så mange forskjellige saker, er det ikke fordi vi har tenkt å overdynde de samme menneskene med en ny avis hver dag. Vi skal ikke framtre for folk som «Den Røde Papirmølle». Hensikten med variert valgmateriell er at vi skal kunne gå ut til ulike grupper med noe som angår dem

spesielt. Men dette stiller også visse krav til spredningsmetoden. Valgmateriellet må spres *differensiert*. M.a.o. vi satser ikke på å spre kvinneavisa i militærleirene, sjøl om de fleste soldatene i og for seg kunne ha godt av å lese om kvinnes situasjon. Utenfor sjokoladefabrikken Freia, der det nesten bare jobber kvinner, bør vi derimot spre kvinneavisa. Vi må altså finne metoder for å få materiellet ut til de gruppene det er beregnet på. Noen ideer:

— Kvinneavisa sprer vi altså på eller utenfor typiske kvinnearbeidsplasser, som næring og nytelse, konfeksjon, sjukehus, store forretninger og funksjonærarbeidsplasser. Husmorbesøk om formiddagen er en annen måte — og stands utenfor supermarkeder en tredje.

— Ungdomsavisa spres på skolene. Vi har dessuten mulighet til å skaffe adresseoversikt over alle førstegangsvelgere i landet. Dette kan gjøres sentralt, men tar endel tid. Dersom mange fylker har kapasitet til postkasseutdelinger til førstegangsvelgerne, skal vi lage en slik oversikt, si fra!

— På vanlige gatestands går det også an å dele ut materiellet differensiert. En kan f.eks. ta med seg kvinneavisa og dele den ut til alle kvinner som kommer forbi, og gi en god dag i alle menn, bortsett fra dem som spør spesielt om å få avisa. Eller en kan være flere folk på standen som står med hvert sitt materiell.

Ideer til aksjonsformer

Stands kan settes opp på gatehjørner, i bygdesentra, utenfor supermarkeder, fabrikk og skoleporter. Stands bør vi ha regelmessig og hyppig i august/september. En ide er å la de to-tre første på stortingslista bemanne standen på visse tids-

punkter. Rykk gjerne inn annonser i avisa på forhånd eller sett opp plakat om at da og da er våre førstekandidater tilgjengelige for diskusjon og spørsmål.

Møter av forskjellige typer kan arrangeres:

— Åpne presentasjonsmøter er holdt en del steder med godt resultat.

— Konfrontasjonsmøter med andre partier bør arrangeres både sentralt og lokalt. Hva med å utfordre Lange-partiet til holmgang om skattespørsmålet? Hva med å prøve å få til enhetsmøter med Sosialistisk Valgforbund mot Arbeiderpartiet?

— Dessuten bør vi arbeide for at andre organisasjoner, som fagforeninger, husmorforeninger osv. lager valgmøter der partiene inviteres til å legge fram sitt syn, kanskje på spesielle spørsmål som akkurat den organisasjonen er opp-tatt av. På enkelte arbeidsplasser i Oslo i hvert fall er det tradisjon med såkalte «politiske spisepauser» i valgkamptida. Slike arrangementer må vi satse på å bli med på — eller ta initiativ til å få i gang der de ikke finnes. Ungdommen vår må arbeide for å få valgkampen inn på skolene — i samfunnslæretimene, i elevsamfunn o.l.

— Utendørsmøter er også en bra sak. I boligstrøkene kan vi arrangere parkmøter og bakgårdsmøter med korte appeller, kunstnerisk og prat med folk om lokale problemer. I Oslo er det planer om en «Rød buss» som kan kjøre rundt med appellanter og visegrupper til parker, drabantbyer, kjøpesentra o.l. Dette kan eventuelt kombineres med husmorbesøk tidligere på dagen, der materiell deles ut og møtet varsles. Akershus har tenkt å lage utemøter i de delene av fylket som ikke har lokalgrupper. Møtet varsles med stands

og materiell-utdeling et par dager i forveien — slik at folk er forberedt og kan stille spørsmål når stortingskandidatene kommer. Hvor omfattende dette kan gjøres, vil variere med styrke, men i en eller annen form kan vel de fleste anvende ideen.

— *Massemedia* kan utnyttes, også lokalt. Vi skal være med i alle distriktssendingene i radio. Denne anledningen bør vi nytte til å få ut den lokale fylkespolitikken, gjøre Rød Valgallianse kjent i hele fylket og presentere stortingskandidatene våre.

Avisene. Innlegg i lokalaviser er også en effektiv form for propaganda. Men det bør ikke bare overlates til den enkeltes private initiativ. Fylkesledelsen bør sørge for presseansvarlige som legger planer for å dekke lokalavisene. Ta opp saker som berører folk i fylket, presenterer Rød Valgalliansens politikk og svar raskt på angrep og hets som måtte komme.

Kulturen

Vi må bruke kulturen. EEC-kampen lærte oss at kulturen er et mektig våpen for en riktig sak: Det ble laget utallige gode anti-EEC-viser, men ikke en eneste ja-sang! Den sentrale kulturgruppa i Oslo vil lage forslag til sketsjer, dikt, viser osv. Men det betyr ikke at folk bør sette seg ned og vente på å få kulturen servert fra Oslo. Overalt bør vi mobilisere de lokale kreftene og gi alle oppgaver. Trekk med nye folk og vær ikke perfeksjonister. Det er ikke udødelige kunstverk vi skal lage — men viser og sketsjer som kan fungere her og nå — til å spre politikken vår på en populær og lettfattelig måte.

Økonomien

Vi har starta ei innsamling med målsetting 200 000! Fylkene får valgmateriellet svært billig — det betyr at utgiftene sentralt blir tilsvarende større. Hvis vi ikke får inn de 200 000 må vi la være å lage en del av valgmateriellet, og det ville svekke vår politiske innsats i valgkampen. Altså *må* pengene inn. Vi har dessuten utgifter fordelt over hele perioden og trenger penger hele tida, så vent ikke med å sende det dere har. Send heller flere ganger enn å vente til det blir «nok».

Erfaringene hittil viser at det lønner seg å sette målsettinger for innsamlinga på alle plan, fra fylkene til lokalgruppene og den enkelte familie. Da ser vi mye klarere hva de 200 000 betyr for hver enkelt av oss, og vi får et mål å måle arbeidet i forhold til.

Vi må også gi de som ikke driver aktiv valgkamp i grupper en mulighet til å støtte valgkampen økonomisk. Vær derfor dristige til å spørre alle dere treffer på om de vil gi et bidrag, stort eller lite. Lag innsamlinger, på stands, parkmøter o.l. Sjøl om vi som driver valgkampen må regne med å gi det meste av de 200 000, må vi ikke gjøre det økonomiske arbeidet til en sak bare for oss. Mange som ikke kan eller vil drive aktiv kampanje, vil sette pris på muligheten til å støtte økonomisk.

Hvis ikke innsamlinga skal bli en sak som vi skjøtter på sida av resten av valgkampen, trenger vi overalt å ha folk som har innsamlinga som oppgave, som sørger for å gi ideer og få pengene inn.

13. AUGUST ER INNBETALINGSDAG!

Den dagen skal alle lommer tømmes, alle innsamla penger sendes inn. Vi vil da gjøre opp foreløpig status for innsamlinga og alt etter hvordan den ser ut, legge opp innspurten. Hvis du leser dette etter 13. august, så send penger med en gang — innsamlinga skal ikke avsluttes før målet er nådd.

Praktiske råd

- 1) Pass på å ha skriftlig polititillatelse til stands og utemøter.
- 2) Hvis dere har faste stands, lønner det seg å be om tillatelse for fast stand i en lengre periode — slik at dere ikke behøver å søke for hver gang.
- 3) Søk i god tid.
- 4) Vi gjør oppmerksom på at Statens Veivesen har innskjerpet forbudet mot plakatoppslag langs veiene.

VALGKAMPPLAN FOR RØD VALGALLIANSE

av AKP(ml) og uavhengige sosialister

Denne planen er et rammeopplegg som må tillempes ut ifrå muligheter og ønsker i fylker og valgkampgrupper. Vi håper likevel at det stort sett vil bli fulgt. Under alle omstendigheter må det i alle fylkes utarbeides konkrete planer for fasene i valgkampen.

1. august—12. august:

- Studiemøter på valgkampopplegget. Aktiv spredning av valgkamphåndboka.
- Plakatklistring.
- Organisatoriske forberedelser til avslutningsfasen.
- Still målsetning lokalt for innsamling til Kampfondet.

13. august: VALGKAMPSTART

- Sentral pressekonferanse.
- Alt materiell — unntatt evt. aktuelle flyveblad — skal nå være produsert og utsendt.
- Start for valgkampturneene.
- Innbetalingsdag til Kampfondet! (Alle penger inn.)

18. august—25. august: AKSJONSUKE

- Full standsaktivitet begge lørdager. Alle aktivister må med!
- Hovedoppgave: Masseutdeling av fylkesavisa. På landsbasis: 700 000.
- Plakatklistring.
- Lag TV-sammenkomst for venner og bekjente mandag 20. Diskuter valget etterpå.
- Parkmøter e.l.

30. august: KVINNEDAG

- utdeling av kvinneavisa utafor typiske kvinnebedrifter.
- «husmorbesøk» — utdeling av avisa gjennom dør-til-dør-aksjoner.
- stands utafor supermarkedene o.l.

1.—8. september: VALGKAMPINNSPURT

— Stands begge lørdager.

— *Ungdomsdager*: 3.—4. september med aksjoner spesielt rettet til yrkes-skoler og videregående skoler/høyskoler/universiteter.

— Massemøter på torg/evt. demonstrasjon eller oppmarsj.

OVERSIKT OVER VALGMATERIELL

Aviser

Ungdomsavis

Kvinneavis

Bygdeavis

Soldatavis

Fylkesaviser

Plakater

BRYT MED LØFTEPOLITIKERNE! Stem Rød Valgallianse.

BORT MED MOMSEN — Senk skattetrykket! Rød Valgallianse.

ARBEIDSPASSAR DER FOLK VIL BU! Raud Valfor et sosialistisk Norge! Rød Valgallianse.

Mini-oppslag

Bryt med løftepolitikerne + forklarende tekst egnet til oppslag på vegger o.l.

Veggaviser

Som mini-oppslag, men større format.

Jakkemerke

BORT MED MOMSEN!

For suppleringer — se i Klassekampen.

POLITISK OPPROP FRA RØD VALGALLIANSE

av AKP(ml) og uavhengige sosialister

Det norske folks kamp mot EEC-medlemskap endte med seier i folkeavstemninga. Dette viser at det nytter å ta opp kampen mot utenlandsk imperialisme og norsk monopolkapital. Men forutsetninga var at det lyktes å forene arbeiderklassen og andre lag av folket i en brei enhetsbevegelse.

På stadig flere områder er det i dag et tilsvarende behov for å kjempe for vanlige arbeidsfolks interesser. Dyrtid, bolignød, fraflytting og stress er stikkord for en økende sosial nød i vårt land. I kampen mot denne utviklinga er enhet på venstresida en viktig forutsetning.

Utifra den bevegelsen som i dag vokser fram mot kapital og stat, burde det være mulig å forene alle krefter til venstre for DNA-ledelsen også ved stortingsvalget. De breie og slagkraftige enhetstogene 1. mai, burde fått sin naturlige fortsettelse i fellestater for hele venstresida i det kommende valget. Vi beklager derfor sterkt at initiativtakerne til Sosialistisk Valgforbund brøt med en slik enhetspolitikk.

Arbeidernes Kommunistparti (m-l) og mange partiløse har helt fram til i dag arbeidet for en full samling av venstresida. Det har ikke kommet fram politisk uenighet som gjorde noen splittelse nødvendig. Vi ser derfor boikottpolitikken overfor AKP(m-l) som et beklagelig uttrykk for at antikommunistiske tendenser fortsatt preger deler av venstresida. Å akseptere eller bøye seg for en slik politikk, vil etter vår oppfatning være en farlig oppmuntring for krefter som ønsker en liknende splittelse også i andre tverrpolitiske aksjoner og masseorganisasjoner.

Arbeidernes Kommunistparti (m-l) og uavhengige sosialister har derfor gått sammen om å danne en Rød Valgallianse. Vi vil hele tida være villig til å ta opp forhandlinger som kan forene hele venstresida i ett valgsamarbeid. Fordi dette til nå ikke har lyktes, vil valgalliansen stille egne lister i alle fylker.

Rød Valgallianse baserer sin politikk på følgende hovedpunkter.

Forsvar folkets interesser

Den økonomiske situasjonen for den jevne mann og kvinne er i dag truet. Skatter, avgifter og prisstigning har skapt en dyrtid som tærer hardt på folkets levevilkår. Årets tariffrevisjon ga bare halv kompensasjon for prisstigninga siste året. Denne utviklinga merkes særlig hardt for de mange som må betale i dyre dommer for et sted å bo. Rød Valgallianse vil sammen med andre partier og grupper arbeide for å fjerne momsene på matvarer og heve progresjonsgrensene for statsskatt slik at de ikke rammer vanlige lønnsinntekter. Vi krever at pengene til offentlige formål tas der

de først og fremst finnes, gjennom en skjerpert skattlegging av storindustri og storbanker.

Vi vil dessuten kjempe mot statens uvettige sløsning med arbeidsfolks skattepenger til strukturrasjonalisering og NATO-opprustning.

Rød Valgallianse vil konsekvent støtte all kamp som de fagorganiserte, trygdede og ungdom under utdanning fører for å sikre sine økonomiske og sosiale kår. Vi vil motarbeide alle forsøk på å sette ulike klasser og grupper innafor det arbeidende folket opp mot hverandre. Det er i arbeiderklassens interesse at f.eks. fiskere, småbrukere og vanlige bønder sikres skikkelige livsinntekter. Valgalliansen vil gå aktivt mot den hetsen som i dag føres mot landets trygdede.

De norske kvinnene er i dag undertrykt både politisk, økonomisk og sosialt. Rød Valgallianse vil spre opplysning om ulike former for kvinneundertrykkelse i vårt samfunn, og arbeide for oppslutning om de krav som kvinnebevegelsen sjøl har reist. Vi vil legge særlig vekt på å delta i kampen for en kraftig økning av barnehage- og daghjemsplasser og støtte til kvinnes krav om rett til sjølbestemt abort.

Det er i dag en viktig oppgave å kjempe mot ytterligere avfolking av innlandsbygder og kyststrøk. Både arbeiderklassen i byene, som opplever bolignøden, og bygdefolk har interesse av å gå mot denne nedlegginga av viktige distrikter og landsdeler. Rød Valgallianse vil legge særlig vekt på å ta opp kampen mot den raserings- og sentraliseringspolitikken som landsdelsplanene legger opp til. Det er i dag bare monopolkapitalen som kan tjene på slik folkefiendtlig utvikling. Legg arbeidsplassene der folk vil bo, er vårt krav.

På stadig flere områder trues i dag livsmiljøer og natur

av den herskende klassens profittjag. Store industriarbeidsplasser sikrer sjelden arbeiderne et skikkelig vern mot støy og forurensning. Byenes bo-miljøer er i mange tilfeller uten friområder og leikeplasser. Motorveier og saneringsplaner er blitt en trusel for stadig flere. Rød Valgallianse vil arbeide for å presse staten til tvangstiltak mot storkapitalens rovdrift på ressurser og miljø. Vi krever også at monopolkapitalen skal betale utgiftene til nødvendig natur- og miljøvern. Vi vil overalt støtte kampanjer mot utplyndring av jordas og havets ressurser. Vi vil delta i den kampen som reises mot storflyplass og motorveier, i ungdomsaksjoner «for et sted å være» og i liknende aksjoner som verner folks livsmiljø.

Forsvar norsk sjølråderett

Internasjonal solidaritet

Folkets nei til EEC hindret salg av norsk sjølråderett. Men mektige krefter vil de kommende åra arbeide for å endre dette. Høyre og Seips Føkeparti har åpenlyst demonstrert sin forakt for folkets avgjørelse. DNA-ledelsen har snart sagt det ene, snart det andre. Rød Valgallianse vil derfor arbeide for å holde opinionen mot EEC våken, og vil støtte det arbeidet som motstandsbevegelsen driver.

Det siste året har vi gang på gang fått bekreftet at NATO bruker sitt apparat i Norge til overvåking av norske statsborgere. Dette viser helt tydelig at NATO ikke står på det norske folkets side, men regner alle framskrittstreker som en mulig fiende. Storbritannias militære overgrep mot sin NATO-allierte Island viser til fulle hvor mye verd dette «forsvaret» er. Dette, NATOs støtte til Portugals kolonikriger og faren for å bli trukket inn i en storkonflikt, gjør

at vi går sterkt inn for at det norske medlemskapet i NATO sies opp.

Rød Valgallianse vil spesielt arbeide for kravet om at den norske fiskerigrensa utvides til minst 50 mil. Dette vil hindre en utplyndring av havets ressurser og sikre kystbefolkninga et fortsatt næringsgrunnlag.

Når et flertall på Stortinget nå har gitt råderetten over viktige norske oljekilder til utenlandske selskap, er det på høy tid å reise en protest mot slik unasjonalt politikk. Norge må ta den fulle kontrollen over våre oljeressurser.

Nasjonalt sjølråderett må samtidig gå hånd i hånd med internasjonal solidaritet med andre folk og nasjoner som kjemper mot imperialismen. Vi støtter det palestinske, irske og de afrikanske folks kamp for nasjonalt frigjøring og sosial rettferdighet. Valgalliansen går inn for aktiv solidaritet med den kampen Island fører for å beskytte sin fiskerigrense mot tyske og britiske stormaktsovergrep. Vi vil spesielt arbeide for å mobilisere støtte til de indokinesiske folkenes kamp mot USA-imperialismen. Et hovedkrav vil være rask norsk anerkjennelse av folkets egen regjering i Sør-Vietnam: Den Provisoriske Revolusjonære Regjeringa (PRR). Solidariteten må også gjelde innafor våre egne landegrenser. Valgalliansen vil ta opp samenes kår og være med på å avsløre den uretten som den norske staten har gjort og gjør mot samene.

DNA er ikke et regjeringalternativ for arbeiderklassen

DNA-ledelsen har allerede varslet at regjeringsspørsmålet vil bli «hovedsaka» i årets valgkamp. Men både EEC-spørsmålet og en lang rekke andre saker viser at DNA-toppen ikke er noe alternativ til den nåværende borgerlig-kapita-

listiske koalisjonen. DNA-ledelsen er ikke sosialister, men borgerlige politikere som aldri vil kunne danne noen arbeider-regjering. Valgalliansen vil derfor ikke binde seg til noen parlamentarisk støttepolitikk for et DNA i regjeringsposisjon. Vi vil fra sak til sak vurdere alle partiers politikk, og støtte eller reise kamp mot denne utifra hva som er arbeiderklassens interesse.

For et sosialistisk Norge

Hovedsakene i forbindelse med høstens valg må være å forsvare de økonomiske og politiske interessene som i dag har størst betydning for det arbeidende folket. Men sjøl om det i dag kan oppnås resultater i kampen, vil alltid nye problemer oppstå så lenge kapitalismen og imperialismen fortsetter å eksistere.

Som system er kapitalismen bygd på kapitalens ønske om profitt. Et menneske eller en arbeidsplass blir vurdert etter om de kan gi profitt. Dersom kapitalistene kan få mer profitt et annet sted så tar de uten skrupler arbeidsplassene fra et helt lokalsamfunn, slik som på Knaben. Demokratiet er ikke reelt når folket ikke kan bestemme over avgjørende ting som arbeid og leveforhold.

Mot dette systemet stiller vi sosialismen. Rød Valgallianse vil arbeide for å spre forståelsen for at bare et sosialistisk Norge fullt og helt kan sikre interessene til arbeidsfolk flest. Innafor Rød Valgallianse er det ulike oppfatninger om veien til sosialismen og innholdet i det sosialistiske samfunnet. Men vi er enige om følgende: Med sosialisme mener vi ikke et statskapitalistisk system, der «nasjonaliserte» direktører og borgerlige byråkrater fortsetter å diktere politikken.

Vi mener et system hvor produksjonen er erstattet med produksjon for folkets behov, et system hvor samfunnet utvikler seg etter en plan som folket har den fulle kontrollen over og ikke etter hva kapitalen til enhver tid må finne det lønnsomt å investere i. Et slikt system vil åpne for et helt nytt demokrati, også på områder som i dag er lukket for arbeidsfolk flest, slik som det økonomiske livet og statsapparatet.

Vi erkjenner at det ennå er langt fram til et sosialistisk samfunn og at det bare kan virkeliggjøres gjennom arbeiderklassens egen kamp. Vi står ikke for den oppfatning at arbeiderklassen gjennom å stemme på Valgalliansen eller andre partier, kan oppnå sosialisme i Norge. Men den sosialistiske målsettinga vil være grunnleggende for valgalliansens arbeid.

POLITISK UTTALELSE FRA RØD VALGALLIANSENS 1. LANDSKONFERANSE

Rød Valgallianses landskonferanse 1/7—73 slår fast at den sentrale opppgaven i tida framover er å bekjempe den økende økonomiske forverringa for vanlige lønnstakere; trygdede og andre grupper av folket.

Valgalliansen vil legge særlig vekt på følgende krav:

- Bort med momsens — et skattesystem som legger hovedbyrden på de lavere innteksgruppene.
- Ingen direkte inntektsskatt til staten for vanlige lønnstakerinntekter.
- Progresjonsgrensene må derfor heves og reguleres i takt med prisstigninga.

Rød Valgallianse av AKP(m-l) og uavhengige sosialister vil også bekjempe den massearbeidsløsheten som skjuler seg bak det oppsvulmete trygdebudsjettet. Spesielt uføretrygd og førtidspensjonering brukes idag til å dekke over at staten ikke vil sikre seg og virkeliggjøre retten til arbeid for folk i utkantstrøk, for de eldre, for de som har mistet noe av sin arbeidsevne.

Valgalliansen vil derfor arbeide for kravene om:

- Sikring av de trygdedes inntekter og rettigheter, trygdesatser det går an å leve av.
- Reelle arbeidsmuligheter til alle som har noe av sin arbeidsevne i behold.
- Arbeidsplasser der folk vil bo!

Vi går imot en politikk fra statens side som betyr at monopolkapitalen subsidieres og byrdene veltes over på vanlige folk.

Rød Valgallianse krever derfor:

- Hardere belastning av storfinansien gjennom skjerpet investeringsavgift i pressområdene og endrete avskrivningsregler.
- At utenlandske konserner, som i dag slipper skatt gjennom profittoverføring til moderselskapet, blir skjønnskatteliknet.
- At arbeidsgiveravgiften til folketrygden blir progressiv etter bedriftens kapitalressurser i stedet for skatt pr. ansatt.
- Oppheving av alle skatteregler som gjør det mulig for millionærer å bli nullskatteyttere.

ÅPENT BREV TIL SOSIALISTISK VALGFORBUND

Landskonferansen for Rød Valgallianse av AKP(ml) og uavhengige sosialister vil med dette, før fristen for listestilling går ut i august, rette en siste oppfordring om valgsamarbeid av *alle* partier og uavhengige på venstresida. Etter vår mening viser Lange-partiets reaksjonære frammarsj og DNA-ledelsens økte hets mot progressive på ny behovet om enhet.

Dersom partiene bak Sosialistisk Valgforbund fortsatt avviser et konsekvent venstresamarbeid, vil vi arbeide for at Rød Valgallianse og Valgforbundet fortsatt opprettholder «borgerfred» seg imellom i valgkampen. Dette betyr ikke at vi mener meningsforskjeller skal undertrykkes. Men vi bør aktivt få fram at folkets fiender står til høyre, og unngå at krefter brukes til unødig innbyrdes strid.

I den fortsatte kampen for enhet på venstresida vil det for oss være av særlig betydning å nå fram til en klargjøring av venstrepartienes holdning til regjeringsspørsmålet i kommende storting. For oss synes det som om Sosialistisk Valgforbund ikke har noe enhetlig standpunkt. Men vi har med uro merket at ledende talsmenn innafor Sosialistisk Valgforbund ikke bare betegner DNA-ledelsen «sosialistisk», men også taler om muligheten av et *regjerings samarbeid* med Bratteli.

Etter vår oppfatning ville det siste være en ulykke for den sosialistiske arbeiderbevegelsen i Norge. DNA-ledelsen er borgerlige politikere som aldri kan danne noen *arbeiderregjering*. EEC-kampens lærdommer må aldri glemmes. Rød Valgallianse av AKP(ml) og uavhengige sosialister vil derfor gå i mot at venstresida blir noen regjeringspartner eller

lojal støttespiller for DNA-lederne. I regjeringsspørsmålet må alle sosialister og progressive, fra sak til sak, fritt vurdere hvilken politikk som tjener det arbeidende folket.

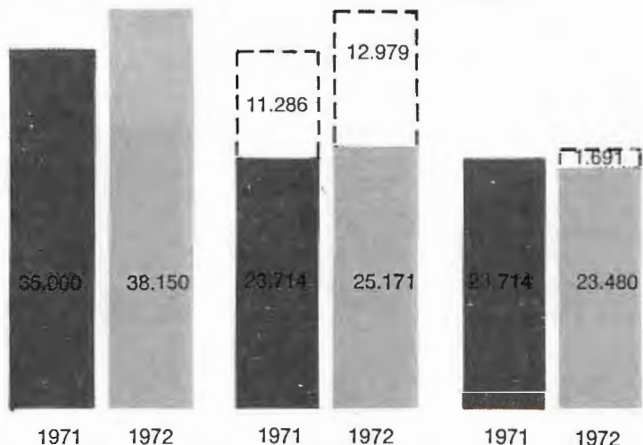
I tillegg til dette mener vi det vil være av stor betydning å finne fram til en enhetlig og klar linje for venstresida i kampen mot en dyrtid og et skattetrykk som undergraver både lønnstakernes og de trygdedes kår.

La oss samle kreftene for en konsekvent arbeiderpolitikk!

Dette var inntektene
i 1971 og 1972

Men så tar skatten
sitt og her ser vi
hva som da blir
igjen.

Prisene steg og vi
ser hva det førte
til; disponibel
realinntekt ble
mindre.

EKSEMPEL I

Inntekt 35.000, enslig.

Lønnen
steg med
3.150 kr.—

— men i virkelig-
heten gikk den
ned med 234 kr.—

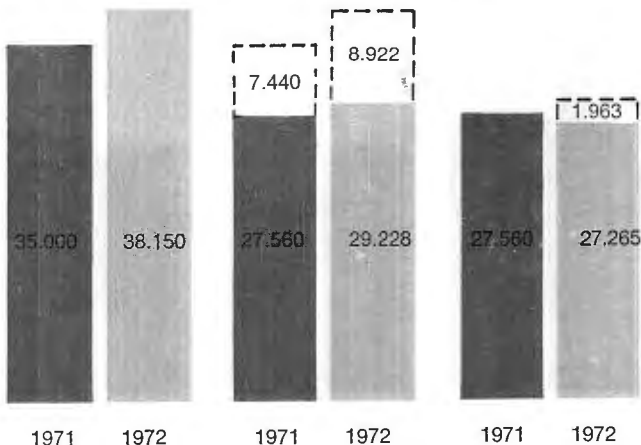
Eksempel I

Til venstre ser vi at en enslig person med inntekt 35.000 kr. i 1971 hadde en nedgang i disponibel realinntekt på kr. 234,— til tross for at inntekten steg med kr. 3.150. Til høyre ser vi hvordan det gikk til.

Dette var inntektene i 1971 og 1972

Men så tar skatten sitt og her ser vi hva som da blir igjen.

Prisene steg og vi ser hva det førte til; disponibel realinntekt ble mindre.

EKSEMPEL II

Inntekt 35.000, gift, 2 barn.

Lonnen steg med 3.150 kr.—

— men i virkelig-
heten gikk den
ned med 295 kr.—

Eksempel II

En person med samme inntekt som i eksempel I, men med forsørgelsesbyrde: ektefelle og to barn, vil ha samme tillegg i inntekt mens familiens disponible realinntekt vil i virkeligheten gå ned med kr. 295,— som er mer enn for den enslige.

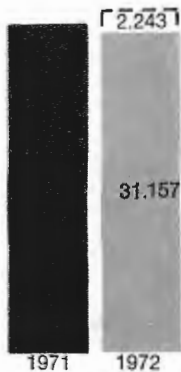
Dette var inntektene i 1971 og 1972

Men så tar skatten sitt og her ser vi hva som da blir igjen.

Prisene steg og vi ser hva det førte til; disponibel realinntekt ble mindre.

EKSEMPEL III

Inntekt 50.000, enslig.

Lønnen steg med 4.500 kr.—

Eksempel III

Tar vi for oss en enslig lønsmottager med inntekt i 1971 på kr. 50.000, så ser vi her hvordan forholdet blir for ham. Inntekten steg med kr. 4.450,—, men det rakk ikke til å opprettholde levestandarden. Den disponible realinntekt sank med kr. 392.

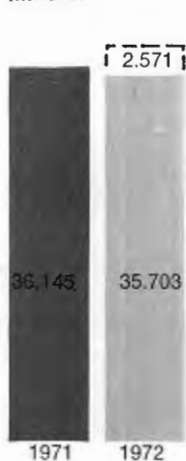
Dette var inntektene i 1971 og 1972

Men så tar skatten sitt og her ser vi hva som da blir igjen.

Prisene steg og vi ser hva det førte til; disponibel realinntekt ble mindre.

EKSEMPEL IV

Inntekt 50.000, gift, 2 barn.

Lønnen steg med 4.500 kr.—

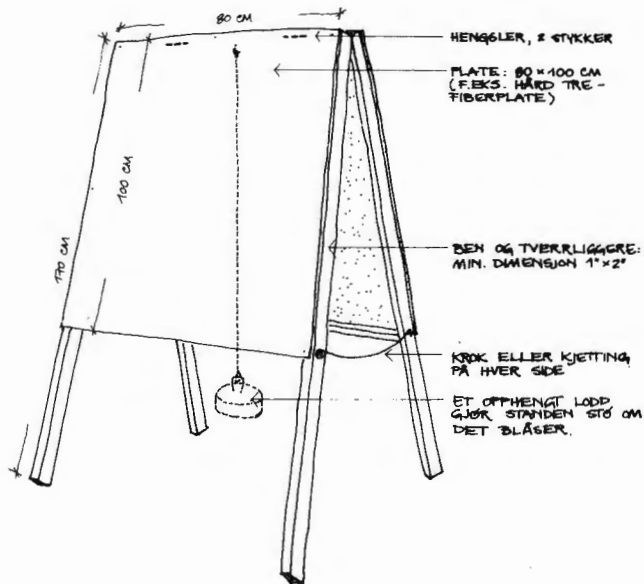

—men i virkeligheten gikk den ned med 442 kr.

Eksempel IV

Ser vi så på en som er gift og har to barn og tjener kr. 50.000 i 1971, så vil også han tjene kr. 4.500 mer i 1972. Etter at skatt er betalt og man har tatt hensyn til prisstigningen, vil imidlertid disponibel realinntekt ha gått ned med kr. 442.

LAG STANDS!

Støtt valgkampen
økonomisk
send penger til
K a m p f o n d e t
Postgiro 2 20 81 30
Boks 9152 - Vaterland
Oslo 1